

Regionalna Izba Obrachunkowa

w Zielonej Górze

65-261 Zielona Góra, ul. Chmielna 13; tel. 0 68 329 19 00; fax: 0 68 329 19 03

e-mail: zielonagora.rio.gov.pl

**Sprawozdanie z działalności
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Zielonej Górze
(część I)**

**Sprawozdanie z działalności
Regionalnej Komisji Orzekającej
(część II)**

i

**Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych
(część III)**

w roku 2008

Zielona Góra 2009

Część I

Działalność Regionalnej Izby Obrachunkowej

I

Zasięg terytorialny, struktura organizacyjna i kadrowa Izby

Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze jest państwowym organem nadzoru i kontroli podmiotów gospodarki finansowej, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych¹ i obejmuje swym zasięgiem 106 jednostek, w tym :

- **81 gmin,**
- **2 miasta na prawach powiatu,**
- **12 powiatów ziemskich,**
- **1 samorząd wojewódzki,**
- **10 związków międzygminnych (w tym 5 związków funkcjonujących).**

Organem Izby jest:

Kolegium izby (skład: Przewodniczący – Prezes Izby oraz 8 etatowych członków)

W Izbie funkcjonują:

- **Wydział Kontroli Gospodarki Finansowej,**
- **Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń,**
- **Zespół Głównego Księgowego,**
- **Biuro Izby,** zapewniające obsługę administracyjną.

Obsługę Kolegium, Komisji Orzekającej i Rzecznika dyscypliny finansów publicznych zapewniają odpowiednio stanowiska:

- **Obsługa Kolegium**
- **Obsługa Komisji Orzekającej**
- **Obsługa Rzecznika dyscypliny finansów publicznych**

W strukturze izby działa Zespół Zamiejscowy w Gorzowie Wlkp.

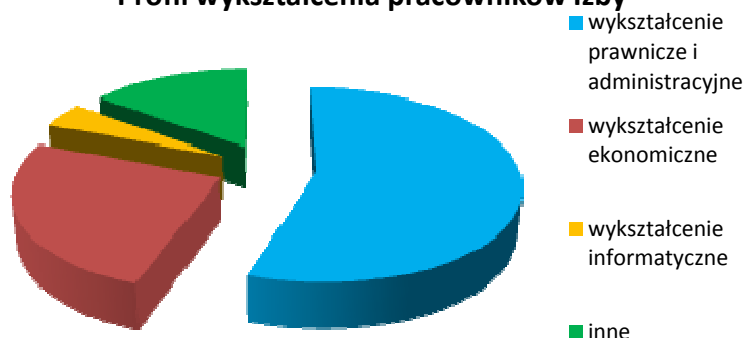
Gwarancją prawidłowej realizacji przez Regionalną Izbę Obrachunkową ustawowych zadań są odpowiednie kwalifikacje i przygotowanie merytoryczne pracowników Izby.

Spośród zatrudnionych (na dzień 31 grudnia 2008r.) 52 osób - 90,4% posiada wykształcenie wyższe (głównie w zakresie prawa, administracji i nauk ekonomicznych), z czego: 16 osób ukończyło specjalistyczne studia podyplomowe, 3 osoby posiadają tytuł radcy prawnego, 2 osoby są w trakcie studiów doktoranckich, 4 osoby posiadają uprawnienia audytora wewnętrznego.

Spośród 9 etatowych członków Kolegium – 1 osoba posiada wykształcenie ekonomiczne, 5 osób posiada wykształcenie administracyjne, 3 osoby – posiadają wykształcenie prawnicze (w tym 2 osoby z uprawnieniami radców prawnych).

¹ Ustawa z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2001 nr 55 poz. 577 z późn. zm.)

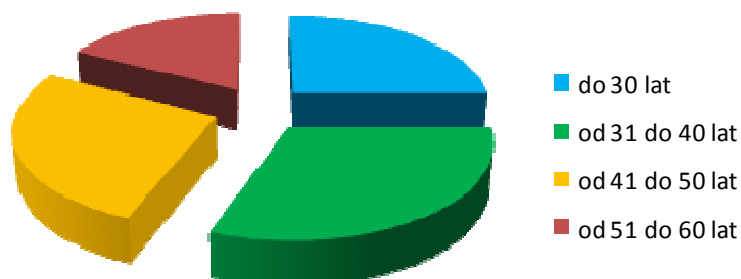
Profil wykształcenia pracowników Izby

Struktura wieku pracowników Izby. Na 52 osoby zatrudnione na dzień 31 grudnia 2008r. 31% pracowników znajduje się w przedziale wiekowym od 31 do 40 lat, 27% - od 41 do 50 lat, 25% - do 30 lat i 17% - od 51 do 60 lat.

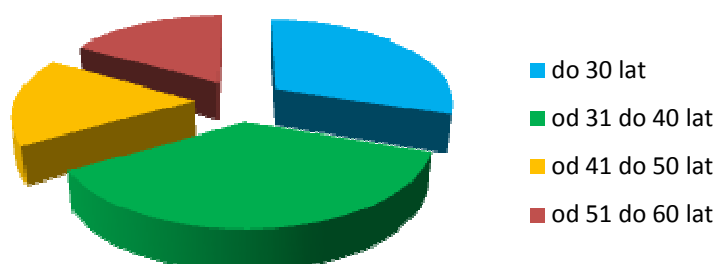
Wśród inspektorów kontroli WKGF najliczniejszą grupę (8 pracowników na 18 zatrudnionych) stanowią osoby w przedziale wiekowym od 31 do 40 lat (45%); następnie: 33% (6 osób) - w przedziale wiekowym do 30 lat i 22% (4 osoby) - w przedziale wiekowym 51 do 60 lat. Odmiennie struktura wiekowa kształtuje się w Wydziale Informacji, Analiz i Szkoleń. Wśród specjalistów WIAS 35% - to osoby w przedziale wiekowym od 41 do 50 lat, 29% - w przedziale od 31 do 40 lat, 29% - do 30 lat oraz 7% - od 51 do 60 lat.

Struktura wieku pracowników Izby

Struktura wieku kadry kontrolerskiej

i specjalistów W

W skład Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych działających przy RIO Zielona Góra wchodzi łącznie 9 osób (Przewodniczący Komisji, Zastępca Przewodniczącego oraz 7 Członków Komisji). Wśród 9 członków Komisji Orzekającej uprawnienia radców prawnych mają 4 osoby.

Obsługę Komisji i Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych zapewnia odpowiednio: Obsługa RKO oraz Obsługa Rzecznika (łącznie 2 etaty).

W roku 2008 przyjęto do pracy w Regionalnej Izbie Obrachunkowej 6 osób. Wśród nowo przyjętych pracowników Izby 4 osoby posiadają wykształcenia o profilu prawniczym i administracyjnym, a 2 osoby – o profilu ekonomicznym.

W roku 2008 w RIO Zielona Góra staż absolwencki odbywała 1 osoba skierowana przez Powiatowy Urząd Pracy w Zielonej Górze.

Podnoszenie kwalifikacji i szkolenia pracowników RIO

W roku 2008 pracownicy Izby uczestniczyli m.in. w szkoleniach dotyczących zagadnień:

- system zarządzania budżetami JST – sprawozdawczość jednostek organizacyjnych – SJO BeSTi@ (projekt Transition Facility);
- budżet zadaniowy – podstawowe pojęcia, metodologia, doświadczenia (realizacja w imieniu Ministerstwa Finansów: Fundacja EIA; projekt dofinansowany z PO KL);
- fundusze europejskie w latach 2007-2013; Lubuski Regionalny Program Operacyjny;
- realizacja projektów z udziałem funduszy strukturalnych, kontrola realizacji zadań z udziałem środków UE;
- ochrona informacji niejawnych (organizacja: ABW);
- poprawa i wzmocnienie działań antykorupcyjnych w Polsce;
- prawo zamówień publicznych – nowelizacja;
- warsztaty ACL (obsługa programu, szkolenie dla Inspektorów WKGF; certyfikaty ACL);
- postępowanie podatkowe i postępowanie przed sądami administracyjnymi;
- likwidacja samorządowego zakładu budżetowego w celu przekształcenia w spółkę lub jednostkę budżetową;
- stosowanie prawa europejskiego w postępowaniu administracyjnym i sądowym;
- wybrane zagadnienia prawa podatkowego;
- podatki lokalne w praktyce;
- postępowanie sądowniczo-administracyjne a postępowanie cywilnoprawne;
- program BeSTi@ - aktualizacja, Moduł „Raporty”; ACL, elektroniczne systemy informacji prawnej (szkolenie dla informatyków RIO);
- szkolenie dla Rzeczników dyscypliny finansów publicznych; szkolenie dla Członków Regionalnej Komisji Orzekającej.

Ponadto pracownicy Izby uczestniczą każdorazowo w szkoleniach realizowanych w ramach działalności szkoleniowej RIO z myślą o lubuskich jednostkach samorządu terytorialnego (w roku 2008 zrealizowano 44 szkolenia).

Pracownicy Izby podnoszą również kwalifikacje we własnym zakresie, kontynuując naukę i uzupełniając wykształcenie, jak również uczestnicząc w kursach językowych i szkoleniach (często realizowanych z udziałem środków UE).

Pracownicy Izby kontynuujący naukę w roku 2008:

• studia doktoranckie	2 osoby
• studia wyższe (w tym wyższe uzupełniające)	5 osób
• studia podyplomowe	1 osoba
• aplikacje radcowskie	2 osoby
• inne (studium rozliczania projektów)	1 osoba

II

Działalność nadzorcza i opiniodawcza

W zakresie działalności nadzorczej właściwość rzeczowa Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze obejmowała uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych, których katalog przedstawia załącznik Nr 1.

W roku 2008 Kolegium Izby na 29 posiedzeniach przeprowadziło badania w zakresie zgodności z prawem 4848 **uchwał i zarządzeń** organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych - dla porównania:

- w roku 2007 - 4800 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2006 – 4149 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2005 – 4353 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2004 – 4152 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2003 – 4 063 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2002 – 3 409 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2001 – 3 608 uchwał i zarządzeń,
- w roku 2000 – 3 373 uchwał i zarządzeń.

Z ogólnej liczby uchwał i zarządzeń organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych objętych nadzorem w roku 2008 rozstrzygnięcia Kolegium Izby przedstawiają się następująco:

- **przyjęte bez uwag – 4623**
- **z nieistotnym naruszeniem prawa - 181**
- **z istotnym naruszeniem prawa – 44**

Większość uchwał budżetowych na rok 2008 podjęta została przed 31 grudnia 2007 roku – 94 natomiast 7 budżetów zostało uchwalonych w terminie do 31 marca 2008 roku.

Rozstrzygnięcia nadzorcze dotyczące uchwalonych **budżetów** na rok 2008 przedstawiają się następująco:

- ogółem – 101,**
- **przyjęte bez uwag – 80,**
- **z nieistotnym naruszeniem prawa – 21,**
- **z istotnym naruszeniem prawa – 0.**

W poszczególnych jednostkach samorządu terytorialnego oraz związkach międzygminnych rozstrzygnięcia nadzorcze dotyczące przebadanych **uchwał budżetowych** na rok 2008 przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Ilość jednostek (uchwał)	Rozstrzygnięcia		
		bez uwag	nieistotne naruszenie prawa	istotne naruszenie prawa
1	2	3	4	5
Ogółem	101	80	21	-
Gminy	81	64	17	-
Powiaty	12	9	3	-
Miasta na prawach powiatu	2	1	1	-
Województwo samorządowe	1	1	-	-
Związki międzygminne	5	5	-	-

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami w 2008 roku były:

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Rodzaje nieprawidłowości (najczęściej występujące)
1.	budżetu	<ul style="list-style-type: none"> - nieprawidłowe określenie kwoty przychodów i wydatków zakładów budżetowych w części normatywnej uchwały, niezgodnej z zał. dot. planowanych przychodów i wydatków zakładów budżetowych, -niezgodność planu zadań inwestycyjnych pomiędzy WPI a załącznikiem dot. zadań inwestycyjnych, - niezgodność zał. dot. wydatków na programy i projekty realizowane ze środków UE z wydatkami budżetu, - niezgodność danych zawartych w części normatywnej uchwały z załącznikami do uchwały, - nie wyodrębniono w zakresie planowanych wydatków bieżących budżetu: dotacji, wydatków na obsługę długu gminy, wydatków przypadających do spłaty w danym roku budżetowym, zgodnie z zawartą umową, z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez jst, - nie wyodrębniono w zakresie planowanych dochodów ogółem dochodów bieżących i dochodów majątkowych, - występowanie błędów rachunkowych, - nieprawidłowa klasyfikacja dochodów i wydatków, - powołanie niepełnej podstawy prawnej uchwały,
2.	zmian budżetu	<ul style="list-style-type: none"> - nie ujęcie w zał. dot. wydatków na programy i projekty realizowane ze środków budżetu Unii Europejskiej projektu, zadania, - niezgodność zał. dot. dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień między jst z zał. o dochodach budżetowych, - brak zrównoważenia budżetu gminy oraz nie wskazanie źródła pokrycia deficytu budżetu, co narusza art. 18 ust. 2 pkt 4, art. 165 ust. 1, art. 168, i art. 184 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o finansach publicznych, - brak aktualizacji zał. dotyczącego planowanych przychodów i wydatków zakładów budżetowych, pomimo zwiększenia dotacji celowej na zakupy inwestycyjne dla zakładów budżetowych, - niezgodność załącznika dot. przychodów i wydatków zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych w zakresie dotacji z budżetu z wydatkami budżetu gminy, - brak aktualizacji zał. do uchwały budżetowej dotyczącego wydatków na programy i projekty realizowane ze środków budżetu Unii Europejskiej, - niezgodność zał. dot. limitów wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne z wydatkami budżetu, - utworzenie rezerwy celowej w ciągu roku budżetowego, na etapie wykonywania uchwalonego budżetu, co narusza art. 173 ust. 2 ufp, - w zał. dot. przychodów budżetu nieprawidłowo określono wysokość przychodów z tytułu wolnych środków, które są niezgodne z bilansem na dzień 31 grudnia 2007 r., nie wskazując źródła pokrycia deficytu, skutkującego nierównoważonym budżetem gminy, co narusza art. 165 ust. 1, art. 168, art. 184 ust. 1 pkt 3 i 4 ufp, - dotacje celowe otrzymane przez Powiat z funduszy celowych zostały rozdysponowane w badanej uchwale po stronie planowanych wydatków niezgodnie z przeznaczeniem, co narusza art. 107 pkt 2 i art. 108 pkt 2 ufp, - dokonanie zmian przez organ wykonawczy wydatków ujętych w WPI oraz wydatków na programy i projekty realizowane ze środków budżetu Unii Europejskiej, co stanowi przekroczenie kompetencji organu stanowiącego, czym naruszono art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 166 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, - nieokreślenie przeznaczenia nadwyżki budżetowej oraz brak aktualizacji załącznika o przychodach i rozchodach budżetu, co narusza art. 184 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o finansach publicznych, - dokonywanie zmian przez organ wykonawczy, po stronie planowanych dochodów budżetu związanych z otrzymaniem środków sklasyfikowanych w § 6290 § 2708, § 2709, co narusza art. 188 ust. 1 ufp oraz art. 18 ust. 2 pkt 4 usg. Dokonywanie takich zmian należy do wyłącznej kompetencji organu stanowiącego gminy, - zaplanowanie w wydatkach budżetu gminy – subwencji na finansowanie partii politycznych (§ 2708),co stanowi naruszenie przepisów art. 7 ust. 1 usg, - występowanie błędów rachunkowych, - występowanie błędów klasyfikacyjnych, - nieprawidłowa podstawa prawna uchwały,

3.	procedury uchwalania budżetu	nie wystąpiły
4.	układu wykonawczego budżetu	nie podlega nadzorowi RIO
5.	emitowania obligacji oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy	nie wystąpiły
6.	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez organ stanowiący	nie wystąpiły
7.	zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów	- podjęcie w roku poprzedzającym rok budżetowy, uchwały w sprawie zaciągnięcia zobowiązania obciążającego nowy rok budżetowy, w sytuacji gdy nie został jeszcze uchwalony budżet na nowy rok budżetowy, co narusza art. 82 ust. 1 pkt 2 i art. 83 ust. 1 ufp, - nie wskazanie źródła dochodów, z których zobowiązanie z tytułu zaciągnięcia kredytu zostanie pokryte, co narusza art. 58 ust. 1 usg, - nieprawidłowa podstawa prawna podjętej uchwały,
8.	udzielania pożyczek	nie wystąpiły
9.	udzielania poręczeń	nie wystąpiły
10.	zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów	nie wystąpiły
11.	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji oraz stawek udzielanych dotacji dla jednostek organizacyjnych jst	nie wystąpiły
12.	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych	- w uchwale określono krąg podmiotów mogących ubiegać się o przyznanie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy zabytkach- przyznając to uprawnienie: każdemu podmiotowi posiadającemu tytuł prawny do zabytku, wynikający tylko: z prawa własności, użytkowania wieczystego i ograniczonego prawa rzeczowego. Takie postanowienie narusza przepisy art. 32 Konstytucji RP oraz art. 81 ust. 1 w zw. z art. 71 ust. 1 i art. 73 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, - brak podstawy prawnej do podjęcia uchwały przez Radę w sprawie dofinansowania dowozów szkolnych z budżetu gminy, określających zasady dofinansowania dowozów szkolnych z budżetu gminy uczniom nie spełniającym kryteriów odległości, ujętych w art. 17 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, co narusza art. 7 Konstytucji RP. Dofinansowanie dowozu dzieci do szkół, które nie spełniają kryteriów określonych w art. 17 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, narusza obowiązujące przepisy prawa w tym zakresie, - nieprawidłowe postanowienie dot. wejścia w życie uchwały organu stanowiącego, określającej zasady udzielania dotacji ,będącej aktem prawa miejscowego, naruszające art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, - nieprawidłowa podstawa prawna podjętej uchwały,
13.	podatków i opłat lokalnych	-podmiotowe różnicowanie stawek podatku od nieruchomości, co narusza art.5 ust. 1 pkt 2 lit. b, ust. 3 i ust. 4 upol, - przekroczenie stawek maksymalnych dla tej kategorii środków transportowych określonych w art. 10 ust. 1 pkt 2 upol, art. 10 ust. 1 pkt 4 lit. a i b, , art.10 ust. 1 pkt 6 lit. a upol, - nieprawidłowe określenie w uchwale celów zdrowotnych, jako stanowiących podstawę do pobierania opłaty miejscowej, co narusza art. 17 ust. 1 w zw. z art. 17 ust. 1 a upol, - wprowadzenie zwolnienia przedmiotowego, ograniczającego zwolnienie z opłaty targowej sprzedaż produktów pochodzących z własnego gospodarstwa rolnego wyłącznie do gospodarstw rolnych z terenu Gminy X, co narusza art. 2, art. 7 i art. 32 Konstytucji, art. 19 pkt 3 upol, - nadanie wstecznej mocy uchwale Rady określającej wysokość rocznych stawek podatku od środków transportowych, co narusza art. 2 i art. 7 Konstytucji RP oraz art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, - organ stanowiący określając stawkę podatku od samochodu ciężarowego o DMC od 3,5 tony do 5,5 tony włącznie, naruszył normę prawną zawartą w art. 8 pkt 1 oraz art. 10 ust. 1 pkt 1 lit. a upol, - niepełna podstawa prawna,

14.	absolutorium	- brak podstaw formalnych i merytorycznych do nieudzielenia absolutorium Zarządowi Powiatu z tytułu wykonania budżetu za 2007 r., co narusza art. 12 pkt 6 i art. 30 ust. 1 a usp oraz art. 199 ust. 3 ufp., - niepełna podstawa prawna podjętej uchwały,
15.	Pozostałe uchwały i zarządzenia	- udzielenie z budżetu gminy pomocy finansowej: - Komendantowi Wojewódzkiemu Policji, -Komendantowi Powiatowemu Policji w celu dofinansowania zakupu wideorejestratora- co narusza art. 10 usg oraz art. 167 ust. 2 pkt 5 i art. 175 ufp,

W roku 2008 wydano łącznie **661 opinii**, które dotyczyły następujących spraw :

- możliwości spłaty kredytu lub pożyczki (70 opinii),
- przedkładanych projektów budżetów w 2008 r. (101 opinii),
- przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2008 r. (101 opinii),
- sprawozdań z wykonania budżetu za rok 2007 (101. opinii),
- wniosków komisji rewizyjnych w sprawie absolutorium (101 opinii),
- o możliwości wykupu papierów wartościowych (3. opinie),
- możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu (184 opinie).

Najczęściej stwierdzanymi nieprawidłowościami w 2008 roku były:

1. W opiniach o sprawozdaniach z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego za 2007 r. Stwierdzone naruszenia prawa - dotyczyły wykonania rozchodów budżetu j.s.t. – w kwocie wyższej niż została zaplanowana w budżecie, co było niezgodne z przepisami art.34 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz.2104 z późn. zm.)

Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nie wyjaśnienia przyczyn niskiej realizacji wydatków majątkowych budżetu;
- błędów rachunkowych (np. przy określeniu wysokości dochodów własnych; dochodów z poszczególnych źródeł; wysokości i rodzaju dotacji udzielonych z budżetu j.s.t.);
- błędów klasyfikacyjnych (np. przy zaliczaniu poszczególnych rodzajów wydatków do grupy wydatków na wynagrodzenia i pochodne; klasyfikowaniu otrzymanych środków zagranicznych; klasyfikowaniu wpływów z tytułu czynszów za obwody łowieckie);
- niezgodności danych podanych przez jednostki samorządu terytorialnego w sprawozdaniach statystycznych oraz w sprawozdaniu z wykonania budżetu j.s.t.;
- wysokiego poziomu zobowiązań, zarówno wymagalnych jak i nie wymagalnych;
- błędnego nazewnictwa działów, rozdziałów i paragrafów budżetu.

Opinie składów orzekających zawierały omówienie stwierdzonych nieprawidłowości, ze wskazaniem właściwych przepisów prawnych, sposobu ich interpretacji oraz prawidłowej klasyfikacji budżetowej.

2. W opiniach o przebiegu wykonania budżetu jednostek samorządu terytorialnego za I półrocze 2008 r.

Stwierdzone naruszenia prawa dotyczyły:

- błędów we wskazaniu przychodów, z których sfinansowany zostanie planowany deficyt budżetu i ich wysokości - naruszony został art.165 ust.1, art.168 oraz art.184 ust.1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych;
- sporządzenia Informacji – w sposób niezgodny z przepisami art.198 ust.1 powołanej wyżej ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Informacja nie zawierała wszystkich wymaganych danych; została sporządzona w szczególności mniejszej niż uchwała budżetowa, nie zostały dołączone wszystkie załączniki do uchwały budżetowej);
- dokonanej spłaty rozchodów budżetu, bez uprzedniego zaplanowania spłaty w budżecie j.s.t – co było sprzeczne z przepisami art.34 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

Udzielone wskazówki, sformułowane uwagi dotyczyły :

- utrzymującego się wysokiego poziomu zobowiązań (wskazano j. s. t. na konieczność dalszego stałego monitorowania poziomu długu i kontynuowania działań sanacyjnych w celu zredukowania zadłużenia);

- stwierdzanych nieprawidłowości w opiniowanych dokumentach i sposobu ich wyeliminowania, poprzez wskazanie właściwych przepisów prawnych, prawidłowej klasyfikacji budżetowej, prawidłowej wysokości dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów budżetu.

Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w Informacji oraz w budżetowych sprawozdaniach statystycznych;
- niezgodności Informacji z załącznikami do uchwały budżetowej na 2008 r., np. w zakresie planowanych przychodów i wydatków zakładu budżetowego; planowanych przychodów i rozchodów budżetu oraz z danymi zawartymi w sprawozdaniach statystycznych (np. w sprawozdaniu Rb-NDS);
- nieprawidłowego ustalenia w Informacji wysokości określonych wydatków, np. wydatków budżetu na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń; na dotacje dla organizacji spoza sektora finansów publicznych, realizujących zadania zlecone przez j.s.t.;
- błędów klasyfikacyjnych i rachunkowych, które wystąpiły w przedstawionych Informacjach.

3. W opiniach o projektach budżetów j.s.t. na rok 2009 wraz z informacjami o stanie mienia komunalnego i objaśnieniami.

Stwierdzone naruszenia prawa dotyczyły:

- określenia limitu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań – w wysokości niższej niż wysokość przychodów planowanych do zaciągnięcia na te cele, określona w załączniku do uchwały budżetowej, zawierającym planowane przychody i rozchody budżetu – co było sprzeczne z przepisami art.184 ust.1 pkt 9 ustawy o finansach publicznych;
- nie określenia limitów zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek zaciąganych na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu, na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań oraz na sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu – co było niezgodne z przepisami art.184 ust.1 pkt 9 ustawy o finansach publicznych;
- skonstruowania upoważnienia dla dyrektora zakładu budżetowego, do dokonywania zmian w planie finansowym – w sposób sprzeczny z przepisami art.24 ust.11 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (organ stanowiący nie doprecyzował – do jakich jeszcze innych zmian w planie finansowym niż zmiany określone w przepisach art.24 ust.10 ustawy o finansach publicznych – upoważniony zostaje kierownik zakładu budżetowego);
- nieprawidłowego wskazania źródeł sfinansowania deficytu budżetu lub nie wskazania takiego źródła - niezgodność z art. 184 ust. 1 pkt 3 w związku z art.168 ust.2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych);
- błędów we wskazaniu rodzaju dotacji, planowanych do udzielenia z budżetu j.s.t. (zamiast dotacji przedmiotowych dla zakładów budżetowych i dotacji celowych dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych, realizującym zadania j.s.t. – wskazane zostały dotacje podmiotowe – co było sprzeczne z art.174 ust.1 i ust.4 oraz art.176 ust.1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych);
- przedstawiania prognozy spłaty łącznej kwoty długu j.s.t. - jako kolejnego załącznika do projektu uchwały budżetowej – co jest niezgodne z art. 181 ust.1 i art.184 ustawy o finansach publicznych;
- zaplanowania w projekcie uchwały budżetowej rezerwy celowej na zadania bieżące – co nie jest zgodne z przepisami art.173 ust.2 powołanej wyżej ustawy o finansach publicznych, na podstawie których – rezerwa celowa tworzona jest na wydatki, których szczegółowy podział na pozycje klasyfikacji budżetowej nie może być dokonany w okresie opracowywania budżetu;
- nieprawidłowej / niepełnej podstawy prawnej (np. nie powołanie art.165, art.165a, art.166, art.168 ust.2, art.173, art.184);
- nieprawidłowej klauzuli końcowej, dotyczącej wejścia w życie uchwały budżetowej – co naruszało przepisy art.61 ust.2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1591 z późn.zm.);
- sporządzenia informacji o stanie mienia komunalnego w sposób niezgodny z art.180 ustawy o finansach publicznych (np. brak danych o rodzaju praw majątkowych przysługujących j.s.t. w odniesieniu do

poszczególnych składników majątku; brak danych o zmianach w stanie mienia komunalnego; brak danych o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw majątkowych oraz z tytułu wykonywania posiadania);

- nie dokonania podziału planowanych dochodów i wydatków budżetu – na dochody bieżące i dochody majątkowe oraz wydatki bieżące i majątkowe – o czym stanowi art.184 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy o finansach publicznych oraz podanie błędnych kwot tych dochodów i wydatków;

Wskazane wyżej naruszenia prawa – stanowiły przedmiot szczegółowych uwag i wyjaśnień przedstawianych przez składy orzekające w sporządzanych opiniach.

Pozostałe stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- rozbieżności pomiędzy danymi zawartymi w projekcie budżetu oraz w poszczególnych załącznikach do uchwały budżetowej (np. w załączniku zawierającym limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne; w załączniku o wydatkach na programy i projekty realizowane przy udziale środków zagranicznych; w załączniku o wydatkach majątkowych);
- zastosowania błędnej klasyfikacji budżetowej i występujących błędów rachunkowych;
- błędnego wskazania planowanej wysokości wydatków bieżących, w szczególności na: wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

W roku 2008 – nie została wydana opinia negatywna, dotyczącą przedstawionego przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego - projektu uchwały budżetowej j.s.t. na rok 2009.

4. W opiniach o możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prawidłowości prognozy kwoty długu j.s.t.

Stwierdzone naruszenia prawa – dotyczyły zaplanowania kwoty spłaty długu w ciągu roku budżetowego, objętego prognozą spłaty – w wysokości przekraczającej poziom określony przez przepisy art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Udzielone wskazówki, sformułowane uwagi – związane były ze wskazaniem w części normatywnej projektu uchwały budżetowej oraz w załączniku dotyczącym projektowanych przychodów i rozchodów budżetu – różnych źródeł sfinansowania deficytu budżetu (w projekcie uchwały budżetowej wskazane zostały przychody z tytułu zaciągnięcia pożyczek a w załączniku – przychody z tytułu zaciągnięcia kredytów). Uwagi składu orzekającego dotyczyły także prognozowania poziomu długu na koniec roku - w wysokości zbliżonej do wielkości dopuszczalnych przez przepisy art.170 ust.1 ustawy o finansach publicznych) oraz błędów w wyliczeniach relacji długu do planowanych dochodów.

Wydane opinie, w przypadku planowania budżetu deficytowego - odnosiły się łącznie do: możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prawidłowości przedstawionej przez jednostkę samorządu terytorialnego prognozy spłaty długu.

W przypadku przedstawienia projektu uchwały budżetowej, zakładającego budżet nadwyżkowy w roku 2009 – wydane opinie dotyczyły prawidłowości prognozy spłaty długu danej jednostki.

Wszystkie wydane opinie w tych sprawach – były opiniami pozytywnymi.

5. W opiniach o przedłożonych przez komisje rewizyjne organów stanowiących j.s.t. – wnioskach w sprawie absolutorium dla organu wykonawczego – nie zostały przedstawione żadne nieprawidłowości.

6. W opiniach o możliwości spłaty kredytu, pożyczki lub wykupu papierów wartościowych - nie zostały przedstawione żadne nieprawidłowości.

7. W roku 2008 – wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze jedna uchwała - Rady Powiatu Żarskiego, z treści której wynikało to, że Zarządowi Powiatu nie zostało udzielone absolutorium z tytułu wykonania budżetu za rok 2007. Uchwała ta – po przeprowadzeniu szczegółowego postępowania nadzorczego – została uznana za nieważną, z powodu jej podjęcia z istotnym naruszeniem art. 12 pkt 6 i art.30 ust.1a ustawy z dnia 05 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (j.t. Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz.1592 z późn. zm.) oraz art.199 ust.3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych – z uwagi na brak przesłanek formalnych i merytorycznych do nieudzielenia absolutorium Zarządowi Powiatu Żarskiego za rok 2007.

Uchwała Nr XXI/120/2008 Rady Powiatu Żarskiego z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2007 rok - nie stanowiła odrębnego przedmiotu opiniowania przez skład orzekający RIO.

8. W roku 2008 – nie zostało złożone żadne powiadomienie skarbnika (głównego księgowego budżetu j.s.t.) – dotyczące dokonania kontrasygnaty na pisemne polecenie zwierzchnika.

9. W 2008 roku - do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze nie wpłynęło żadne odwołanie od opinii składu orzekającego.

10. W roku 2008 – nie wystąpił przypadek informowania wojewody oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych – o negatywnej opinii wydanej w sprawie przedłożonych przez organy wykonawcze j.s.t. – sprawozdań z wykonania budżetu j.s.t.

Wszystkie j.s.t. objęte nadzorem Izby uchwaliły budżety na 2008 r. w ustawowym terminie do 31 marca 2008 r. W dwóch przypadkach jednostki samorządu terytorialnego zaskarżyły do WSA rozstrzygnięcia nadzorcze Kolegium Izby. WSA skargi oddalił .

W roku 2008 Kolegium Izby nadal monitorowało zadłużenia lubuskich jednostek samorządu terytorialnego wszystkich szczebli. Analiza zadłużenia objęła te jednostki samorządu terytorialnego, w których zadłużenie zbliżało się do poziomu 40 % planowanych dochodów (art.170 ust. 2 ustawy finansach publicznych).

Stosownie do art. 10 a ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Kolegium Izby nie sporządzało w 2008 r. raportu o stanie gospodarki finansowej j. s. t. z uwagi na brak przesłanek do jego opracowania. Do Kolegium Izby nie wpłynęło ani jedno zastrzeżenie do wniosku pokontrolnego.

Pełną informację o rozstrzygnięciach nadzorczych badanych uchwał i zarządzeń oraz wydanych opiniach przedstawiają tabele nr 1 (załącznik nr 2) i nr 2 (załącznik nr 3).

Uchwały i zarządzenia organów jednostek samorządu terytorialnego oraz związków międzygminnych
pozostające we właściwości rzeczowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze
na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych
(t. j. z 2001 r. Dz. U. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.)
oraz innych przepisów prawa materialnego stanowiących przepisy szczególne.

1. Budżet

- 1) uchwały w sprawie procedury uchwalania budżetu i uchwały w sprawie zmiany procedury,
- 2) uchwały budżetowe i ich zmiany,
- 3) uchwały w sprawie upoważnienia organu wykonawczego do dokonywania zmian w budżecie,
- 4) uchwały w sprawie ustalania wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego,
- 5) uchwały w sprawie blokowania planowanych wydatków budżetowych.

2. Zobowiązania

- 1) uchwały w sprawie emitowania obligacji oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy j. s. t.,
- 2) uchwały w sprawie zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów,
- 3) uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej wysokości kredytów i pożyczek krótkoterminowych zaciąganych przez organ wykonawczy j.s.t. w roku budżetowym,
- 4) uchwały w sprawie zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez organ stanowiący,
- 5) uchwały określające wysokość sumy, do której organ wykonawczy j.s.t. może samodzielnie zaciągać zobowiązania,
- 6) uchwały ustalające maksymalną wysokość pożyczek i poręczeń udzielanych przez organ wykonawczy w roku budżetowym,
- 7) uchwały określające łączną kwotę poręczeń i gwarancji.

3. Dotacje

- 1) uchwały ustalające stawki dotacji przedmiotowych dla zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych,
- 2) uchwały w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zleconego zadania – na inne zadania niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 3) uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji udzielanych dla publicznego przedszkola, publicznej szkoły i placówki oświatowej, dla których organem założycielskim nie są jednostki samorządu terytorialnego,
- 4) uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji udzielanych dla niepublicznego przedszkola, niepublicznej szkoły i placówki oświatowej ,
- 5) uchwały w sprawie ustalenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru.

4. Podatki i opłaty lokalne

- 1) uchwały w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa dla wymiaru podatku rolnego na obszarze gminy,
- 2) uchwały określające tryb i szczegółowe warunki zwolnienia z podatku rolnego gruntów, na których zaprzestano produkcji rolnej,
- 3) uchwały wprowadzające inne niż ustawowe zwolnienia i ulgi przedmiotowe w podatku rolnym,
- 4) uchwały wprowadzające inne niż ustawowe zwolnienia przedmiotowe w podatku leśnym,
- 5) uchwały określające wysokość stawek podatku od nieruchomości i wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tym podatku,
- 6) uchwały określające wysokość stawek podatku od środków transportowych i wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tym podatku,
- 7) uchwały wprowadzające opłatę od posiadania psów, określające wysokość tej opłaty, zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności opłaty, wprowadzające zwolnienia przedmiotowe w tej opłacie,
- 8) uchwały określające zasady ustalania i poboru oraz terminy płatności, wysokość stawek i zwolnienia przedmiotowe z opłat:
 - targowej,
 - miejscowej, uzdrowskiej
- 9) uchwały w sprawie zarządzenia poboru ww. podatków i opłat w drodze inkasa, określające inkasentów i wynagrodzenie za inkaso,
- 10) uchwały w sprawie wprowadzenia opłaty prolongacyjnej, o której mowa w ustawie - Ordynacja podatkowa,
- 11) uchwały w sprawie określenia wzorów formularzy informacji o gruntach oraz deklaracji na podatek rolny,
- 12) uchwały w sprawie określenia wzorów formularzy informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych oraz deklaracji na podatek od nieruchomości,
- 13) uchwały w sprawie obniżenia kwoty stanowiącej średnią cenę sprzedaży drewna i przyjmowaną jako podstawa obliczenia podatku leśnego na obszarze gminy,
- 14) uchwały w sprawie określenia wzoru formularzy służących do składania informacji o lasach oraz deklaracji na podatek leśny na dany rok podatkowy.

5. Uchwały w sprawie absolutorium dla organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego oraz związku międzygminnego.

Tabela 1

Załącznik Nr 2

Informacja o uchwałach i zarządzeniach jednostek samorządu terytorialnego i związków komunalnych zbadanych w 2008 r. przez RIO

Lp.	Uchwały i zarządzenia w zakresie spraw finansowych dotyczące:	Wyniki badania nadzorczego									
		Ogółem w 2008 r.	w tym: uchwał i zarządzeń organów wykonawczych	bez naruszenia prawa	z naruszeniem prawa	z tego:					
						z nieistotnym naruszeniem prawa	wszczęte postępowania umorzono	nieważne	z tego:		inne rozstrzygnięcia ²
									nieważne w części	nieważne w całości	
1	2	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Budżetu	101	X	80	21	21	-	-	-	-	-
2	zmian budżetu	3 484 ³	1 930	3 325 ⁴	159	144 ⁵	7	1	1	-	7
3	procedury uchwalania budżetu	16	-	14	2	1	-	1	-	1	-
4	układu wykonawczego budżetu	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez organ wykonawczy	10	-	10	-	-	-	-	-	-	-
6	zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez organ stanowiący	46	-	46	-	-	-	-	-	-	-
7	zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów	107	-	103	4	2	-	2	-	2	-
8	udzielania pożyczek	17	17	17	-	-	-	-	-	-	-
9	udzielania poręczeń	13	13	13	-	-	-	-	-	-	-
10	zaciągania krótkoterminowych pożyczek i kredytów	7	7	7	-	-	-	-	-	-	-
11	określenia zakresu i zasad przyznawania dotacji oraz stawek udzielanych dotacji dla jednostek organizacyjnych jst	51	-	50	1	1	-	-	-	-	-
12	zasad przyznawania dotacji dla podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych	182	-	173	9	1	-	8	2	6	-
13	podatków i opłat lokalnych	444	-	422	22	10	-	12	10	2	-
14	Absolutorium	100	X	99	1	-	-	1	-	1	-
15	pozostałe uchwały i zarządzenia	270	0	264	6	1	-	4	1	3	1
Ogółem		4 848	1 967	4 623	225	181	7	29	14	15	8

² dotyczy uchwał i zarządzeń z naruszeniem prawa dotyczących minionego roku budżetowego,³ w tym 630 uchwał i zarządzeń zmieniających budżet w 2007 a zbadanych w roku 2008,⁴ w tym 601 uchwał i zarządzeń zmieniających budżet w 2007 a zbadanych w roku 2008,⁵ w tym 22 uchwały i zarządzenia zmieniające budżet w 2007 a zbadane w roku 2008,

Tabela 2

Wyniki działalności opiniodawczej i charakter wydanych opinii w 2008 r.

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba wydanych opinii			
		Razem	Charakter wydanych opinii		
			pozytywne	pozytywne z uwagami	negatywne
1	2008r.- ogółem	661	538	123	0
	a) możliwości spłaty kredytów, pożyczek	70	70	0	0
	b) przedkładanych projektów budżetów wraz z informacjami o stanie mienia jst	101	49	52	0
	c) przedkładanych informacji o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze,	101	77	24	0
	d) przedkładanych sprawozdań z wykonania budżetu JST,	101	71	30	0
	e) wniosków komisji rewizyjnych o absolutorium,	101	101	0	0
	f) opinii o możliwości wykupu papierów wartościowych,	3	3	0	0
	g) możliwości sfinansowania deficytu budżetowego oraz prognozy kształtowania się długu publicznego,	184	167	17	0
	h) o uchwałach w sprawie nieudzielenia absolutorium	0	0	0	0
z tego:					
2	2008r. - gminy	535	431	104	0
	a)	58	58	0	0
	b)	81	39	42	0
	c)	81	60	21	0
	d)	81	54	27	0
	e)	81	81	0	0
	f)	1	1	0	0
	g)	152	138	14	0
	h)	0	0	0	0
3	2008r. - powiaty	80	66	14	0
	a)	8	8	0	0
	b)	12	5	7	0
	c)	12	10	2	0
	d)	12	10	2	0
	e)	12	12	0	0
	f)	2	2	0	0
	g)	22	19	3	0
	h)	0	0	0	0
4	2008r. - miasta na prawach powiatów	14	14	0	0
	a)	2	2	0	0
	b)	2	2	0	0
	c)	2	2	0	0
	d)	2	2	0	0
	e)	2	2	0	0
	f)	0	0	0	0
	g)	4	4	0	0
	h)	0	0	0	0
5	2008r. - samorządy województw	7	5	2	0
	a)	1	1	0	0
	b)	1	0	1	0
	c)	1	0	1	0
	d)	1	1	0	0
	e)	1	1	0	0
	f)	0	0	0	0
	g)	2	2	0	0
	h)	0	0	0	0

6	2007r. - związki międzygminne	25	22	3	0
	a)	1	1	0	0
	b)	5	3	2	0
	c)	5	5	0	0
	d)	5	4	1	0
	e)	5	5	0	0
	f)	0	0	0	0
	g)	4	4	0	0
	h)	0	0	0	0

III

Działalność kontrolna Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej (wykonanie rocznego planu kontroli)

I. Realizacja planu kontroli

Liczbę i rodzaj planowanych i zakończonych w 2008 r. kontroli przedstawia poniższe zestawienie:

Jednostki kontrolowane	Rodzaj i liczba kontroli				OGÓŁEM plan/wykonanie
	kompleksowe plan/wykonanie	problemowe plan/wykonanie	dorażne plan/wykonanie	sprawdzające plan/wykonanie	
Gminy (w tym miasta na prawach powiatu) i związki gmin	21 / 19	- / 2	- / 3	- / -	21 / 24
Powiaty (ziemskie)	2 / 1	- / -	- / -	- / -	2 / 1
Województwo samorządowe	- / 1	- / 1	- / -	- / -	- / 2
Pozostałe	- / -	3 / 3	- / -	- / -	3 / 3
RAZEM	23 / 21	3 / 6	- / 3	- / -	26 / 30

W powyższym zestawieniu ujęto kontrolę gminy wiejskiej Bledzew, nie ujętą w planie kontroli na 2008 rok, a także zakończone w 2008 r. 4 kontrole kompleksowe, podjęte w 2007 r., tj. Województwa Lubuskiego, Miasta Gubin, Miasta Żary i Gminy Zielona Góra.

Poza kontrolami ujętymi w powyższym zestawieniu, w 2008 r. podjętych zostało 7 kontroli kompleksowych przewidzianych w planie kontroli na 2008 rok (2 miasta na prawach powiatu: Gorzów Wielkopolski i Zielona Góra, 2 gminy miejsko – wiejskie: Iłowa i Sława, 2 gminy wiejskie: Brody i Maszewo i 1 powiat ziemski: zielonogórski), których zakończenie planowane jest w 2009 roku.

Realizacja planu kontroli przedstawiała się następująco:

1. Kontrole kompleksowe

Plan kontroli na rok 2008 został przyjęty uchwałą Nr 47/2008 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 30 stycznia 2008 r. i przewidywał podjęcie 23 kontroli kompleksowych jednostek samorządu terytorialnego, w tym: 2 powiatów (wschowski, zielonogórski), 2 miast na prawach powiatu (Gorzów Wielkopolski, Zielona Góra), 1 gminy miejskiej (Łęknica), 8 gmin miejsko – wiejskich (Bytom Odrzański, Czerwieńsk, Iłowa, Krosno Odrzańskie, Sława, Sulechów, Świebodzin, Witnica) i 10 gmin wiejskich (Brody, Kłodawa, Kolsko, Lubrza, Maszewo, Przewóz, Stare Kurowo, Trzebiechów, Wymiarki, Zabór).

Spośród podjętych 23 kontroli kompleksowych do 31 grudnia 2008 r. zakończono kontrole 16 jednostek, a 7 kontroli - 2 miasta na prawach powiatu: Gorzów Wielkopolski i Zielona Góra, 2 gminy miejsko – wiejskie: Iłowa i Sława, 2 gminy wiejskie: Brody i Maszewo i 1 powiat ziemski: zielonogórski - jest kontynuowanych w 2009 r.

Ponadto podczas kontroli kompleksowych objęto kontrolą wybrane jednostki organizacyjne.

Opisana wyżej realizacja planu kontroli kompleksowych zapewnia wykonanie określonego w art. 7 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych obowiązku przeprowadzenia, co najmniej raz na cztery lata kompleksowej kontroli gospodarki finansowej każdej jednostki samorządu terytorialnego.

2. Kontrole problemowe.

2.1. Kontrole koordynowane.

Plan kontroli koordynowanych na 2008 r. uchwalony przez Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze przewidywał realizację następujących tematów kontrolnych:

- 1) Kontrola gospodarki finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (RIO Łódź),
- 2) Realizacja dochodów z mienia gminy (RIO Kielce).

Liczbę jednostek przewidzianych w zakresie obu tematów kontrolnych ustalono na 3, tj. 3 samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej (dla których organami założycielskimi są odpowiednio gmina, miasto na prawach powiatu lub powiat, województwo samorządowe) i 3 gminy.

W 2008 r. przeprowadzono łącznie 6 kontroli problemowych z ww. dwóch tematów.

1) Kontrola gospodarki finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej przeprowadzona została w następujących jednostkach:

- Lubuski Szpital Specjalistyczny Pulmonologiczno-Kardiologiczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Torzymiu,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Międzyrzeczu,
- Gminny Ośrodek Zdrowia Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Babimoście.

2) Kontrolą w zakresie realizacji dochodów z mienia gminy objęto następujące jednostki:

- Miasto Łęknica,
- Miasto i Gmina Krosno Odrzańskie,
- Gmina Lubrza.

Kontrole SPZOZ odbywały się jako odrębne kontrole problemowe, natomiast kontrola dochodów z mienia gminy przeprowadzona została w toku kontroli kompleksowych ww. jednostek.

3. Kontrole doraźne i sprawdzające.

3.1. Kontrole doraźne.

Plan kontroli na 2008 r. nie zawierał ustalonej liczby kontroli doraźnych przewidywanych do przeprowadzenia, ponieważ corocznie liczba takich kontroli uzależniona jest od ilości wpływających do Izby skarg lub wniosków o przeprowadzenie kontroli.

W 2008 r. przeprowadzono 3 kontrole doraźne:

- Miasto Nowa Sól w zakresie zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości w 2007 r. i I półroczu 2008 r.,
- Miasto i Gmina Cybinka w zakresie zamówień publicznych udzielonych w latach 2006 – 2008,
- Miasto i Gmina Lubsko w zakresie zamówień publicznych udzielonych w latach 2005 – 2008.

3.2. Kontrole sprawdzające.

Sprawdzenie wykonania wniosków pokontrolnych dokonywane było przez inspektorów kontroli podczas każdej kontroli kompleksowej.

W 2008 r. nie podjęto odrębnych kontroli sprawdzających.

II. Wyniki przeprowadzonych kontroli

Stwierdzone podczas kontroli fakty, stanowiące podstawę do oceny działalności kontrolowanych jednostek przedstawiane były w protokołach kontroli. W kierowanych do kierowników jednostek po zakończeniu kontroli wystąpieniach pokontrolnych wskazywano źródła i przyczyny nieprawidłowości, ich rozmiary i skutki oraz wnioski zmierzające do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i usprawnienia badanej działalności.

Po zakończonych w 2008 r. 30 kontrolach, wystąpienia takie skierowano do 32 jednostek, w których wskazano 498 wniosków pokontrolnych, zmierzających do usunięcia nieprawidłowości i usprawnienia działalności badanych podmiotów.

W przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości kwalifikowanych jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych do rzecznika dyscypliny finansów publicznych kierowane były zawiadomienia

o popełnieniu takich czynów. Ogółem do Rzecznika dyscypliny finansów publicznych skierowano 25 zawiadomień dotyczących 31 osób i 48 czynów, z tego:

1. 24 zawiadomienia dotyczące 30 osób i 46 czynów skierowano na podstawie wyników kontroli zakończonych w 2008 r.,
2. 1 zawiadomienie dotyczące 1 osoby i 2 czynów skierowano w związku z Zarządzeniem Nr Z-21/2008 z dnia 19.05.2008 r. Rzecznika dyscypliny finansów publicznych o przekazaniu informacji o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych.

Zawiadomienia dotyczyły popełnienia następujących czynów określonych w ustawie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych:

- art. 5 ust. 1 pkt 1, tj. nieustalenie należności jednostki sektora finansów publicznych – 1 przypadek,
- art. 5 ust. 1 pkt 2, tj. niepobranie oraz niedochodzenie należności jednostki samorządu terytorialnego, a także pobranie należności jednostki samorządu terytorialnego w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia – 2 przypadki,
- art. 5 ust. 1 pkt 3, tj. niezgodne z przepisami umorzenie lub dopuszczenie do przedawnienia należności jednostki samorządu terytorialnego – 3 przypadki,
- art. 6 pkt 1, tj. nieterminowe przekazanie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa – 1 przypadek,
- art. 8 pkt 1, tj. przekazanie dotacji z naruszeniem zasad lub trybu jej udzielania – 3 przypadki,
- art. 8 pkt 2, tj. nierozliczenie przekazanej dotacji – 3 przypadki,
- art. 8 pkt 3, tj. nieustalenie kwoty dotacji podlegającej zwrotowi do budżetu – 1 przypadek,
- art. 9 pkt 2, tj. nieterminowe rozliczenie otrzymanej dotacji – 1 przypadek,
- art. 9 pkt 3, tj. niedokonanie zwrotu dotacji w należnej wysokości lub nieterminowe dokonanie zwrotu tej dotacji – 3 przypadki,
- art. 11 ust. 1, tj. dokonanie wydatku ze środków publicznych z przekroczeniem zakresu upoważnienia – 1 przypadek,
- art. 14 pkt 1-5, tj. opłacenie przez jednostkę sektora finansów publicznych, z przekroczeniem terminu zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne, składek na ubezpieczenie zdrowotne, składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 2 przypadki,
- art. 15, tj. zaciągnięcie zobowiązania bez upoważnienia oraz z przekroczeniem zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych – 2 przypadki,
- art. 16 ust. 1, tj. niewykonanie zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, którego skutkiem była zapłata odsetek – 3 przypadki,
- art. 17 ust. 1 pkt 1, tj. udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych – 2 przypadki,
- art. 17 ust. 1 pkt 2 lit. b, tj. udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących obowiązku przekazania ogłoszenia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego – 2 przypadki,
- art. 17 ust. 1 pkt 3, tj. udzielenie zamówienia publicznego, którego warunki zostały określone w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji – 1 przypadek,
- art. 17 ust. 1 pkt 4, tj. udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych, które miało wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego – 3 przypadki,
- art. 17 ust. 2 pkt 1, tj. zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego bez zachowania formy pisemnej – 1 przypadek,
- art. 17 ust. 4, tj. niezłożenie przez osobę występującą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w imieniu zamawiającego oświadczeń wymaganych przepisami o zamówieniach publicznych – 1 przypadek,

- art. 18 pkt 1, tj. zaniechanie przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzenie lub rozliczenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.) – 7 przypadków,
- art. 18 pkt 2, tj. wykazanie w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej – 5 przypadków.

Po zakończonych kontrolach inspektorzy sporządzali zestawienia wyników przeprowadzonych kontroli, na podstawie których przygotowywane było zbiorcze zestawienie nieprawidłowości. Ogółem stwierdzono 529 nieprawidłowości w następujących grupach tematycznych:

- I. Ustalenia ogólno-organizacyjne – 83,
- II. Księgowość i sprawozdawczość budżetowa – 85,
- III. Gospodarka pieniężna i rozrachunki – 25,
- IV. Wykonanie budżetu – 2,
- V. Dochody i przychody – 123,
- VI. Wydatki i rozchody – 57,
- VII. Zamówienia publiczne – 94,
- VIII. Mienie komunalne – 41,
- IX. Zadania zlecone i realizowane w ramach porozumień – 7,
- X. Rozliczenia finansowe jednostki z jej jednostkami organizacyjnymi – 12.

IV Działalność Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń

Zadania realizowane przez Wydział Informacji Analiz i Szkoleń (WIAS) w 2008r. obejmowały zagadnienia wynikające z ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, a także wewnętrznej struktury izby uwzględnionej w przyjętym ramowym planie pracy na 2008r. (uchwała z dnia 30 stycznia 2008r. Nr 46 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze).

Podstawowe zadania były realizowane w ramach czterech obszarów działalności, obejmujących:

- merytoryczną kontrolę sprawozdawczości budżetowej,
- przygotowanie materiałów związanych z nadzorem,
- działalność informacyjną oraz analizy gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego,
- przygotowanie i organizację szkoleń.

Sprawozdawczość budżetowa JST

W roku 2008 jednostki samorządu terytorialnego przekazywały sprawozdania budżetowe do regionalnej izby obrachunkowej zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 z późn. zm.) – za IV 2007r. oraz za I, II i III kwartał 2008r. Ponadto w 2008r. wprowadzono zmianę do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej z dnia 30 stycznia 2008 r. (Dz. U. Nr 16, poz. 100).

W zakresie budżetów JST organy wykonawcze tych jednostek zobowiązane są do sporządzania i przekazywania do regionalnej izby obrachunkowej następujących sprawozdań:

Rb-27S	kwartalnych z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego
Rb-27ZZ	kwartalnych z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami
Rb-28S	kwartalnych z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego
Rb-NDS	kwartalnych o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego
Rb-Z	kwartalnych o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń
Rb-N	kwartalnych o stanie należności
Rb-50	kwartalnych o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego
Rb-30	półrocznych/rocznych z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych
Rb-31	półrocznych / rocznych z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych
Rb-33	półrocznych/rocznych z wykonania planów finansowych funduszy celowych (nieposiadających osobowości prawnej)
Rb-PDP	półrocznych i rocznych z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gminy oraz miasta na prawach powiatu
Rb-34	półrocznych/rocznych z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych
Rb-ST	rocznych o stanie środków na rachunkach bankowych samorządowych jednostek budżetowych/jednostek samorządu terytorialnego

W okresach półrocznym i rocznym jednostki przekazywały do tutejszej Izby sprawozdania z podstawowych dochodów podatkowych (Rb-PDP) oraz sprawozdania z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, dochodów własnych i funduszy specjalnych (Rb-30, Rb-31, Rb-33, Rb-34) oraz sprawozdanie roczne o stanie środków na rachunkach bankowych j.s.t. (Rb-ST). Pozostałe sprawozdania sporządzane były w okresach kwartalnych. Jednostki samorządu terytorialnego przekazują sprawozdania drogą elektroniczną oraz dokument w wersji papierowej po jednym egzemplarzu na obowiązujących wzorach sprawozdań określonych w ww. rozporządzeniu. Natomiast sprawozdania o podstawowych dochodach podatkowych są przesyłane do Izby zarówno w wersji elektronicznej, jak i w dwóch egzemplarzach wersji papierowej.

Przy przekazywaniu sprawozdań budżetowych z kwalifikowanym podpisem elektronicznym wersja dokumentu papierowa musi być zachowana jedynie w przypadku sprawozdań o podstawowych dochodach podatkowych (Rb-PDP).

Sprawozdawczość budżetowa przekazywana była przez JST zarówno do RIO jak i do Ministerstwa Finansów z wykorzystaniem elektronicznego Systemu Zarządzania Budżetami Jednostek Samorządu Terytorialnego - (Besti@).

W minionym roku przekazano do Ministerstwa Finansów drogą elektroniczną po weryfikacji formalnej rachunkowej i merytorycznej 3 989 sprawozdań (w tym 915 korekt). W liczbie tej 166 sprawozdań to były sprawozdania z podstawowych dochodów podatkowych (Rb- PDP) – roczne za 2007r. oraz półroczne za I półrocze 2008r. (zarówno w formie elektronicznej, jak i w formie dokumentów), oraz 34 korekt tych sprawozdań.

Ponadto do tut. Izby do wiadomości wpłynęło 1.152 sprawozdań Rb-27ZZ i Rb-50 w formie papierowej.

Wydział prowadził pełną, merytoryczną kontrolę sprawozdań dotyczącą ich poprawnego przygotowania, zgodności z podjętymi uchwałami, danymi przekazanymi z Ministerstwa Finansów w zakresie planowanych i wykonanych dochodów z tytułu subwencji ogólnej, udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz przez dysponentów środków budżetowych w zakresie planowanych i przekazanych kwot dotacji. Sprawdzony komplet sprawozdań budżetowych jednostek samorządowych Wydział przekazywał drogą elektroniczną według określonego pliku danych i terminów wynikających z powołanych rozporządzeń.

Analiza sprawozdań budżetowych z wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego w okresach półrocznych i rocznych była przekazywana przez Wydział do Kolegium i stanowiła jeden z podstawowych dokumentów służących do przygotowania opinii przez składy orzekające. Ponadto informacje wynikające ze sprawozdawczości budżetowej służyły do opracowania szczegółowych materiałów analitycznych z realizacji zadań finansowych jednostek samorządowych.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w sporządzaniu sprawozdań przez jednostki samorządu terytorialnego:

Rb-27 S

- niezgodność danych dotyczących wykonania subwencji czy udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych z kwotami przekazanymi przez Ministra Finansów do jst,
- niezgodność planu wykazanych w sprawozdaniu z planami po zmianach wg uchwał,
- niezgodność kwot dotacji wykazanych w sprawozdaniu o dochodach z kwotami dotacji wykazanymi przez dysponentów i w Rb-50 o dotacjach.

Rb-28 S

- niezgodność planów wykazanych w sprawozdaniu z planami po zmianach wg uchwał, np. błędny symbol paragrafu, nieprawidłowa czwarta cyfra symbolu paragrafu,
- niewłaściwe ustalenie kwot zaangażowania,

Rb-NDS

- wykazywanie kwot wydatków majątkowych planowanych i wykonanych niezgodnie z Rb-28S i uchwałami po zmianach,
- niezgodność kwot wykonania dochodów i wydatków wykazywanych w Rb-NDS oraz w sprawozdaniach Rb-27 S i Rb-28 S,
- nie wykazywanie w kolumnie „wykonanie” w poz. D 13. nadwyżka z lat ubiegłych i D 17. inne źródła wielkości faktycznie posiadanej nadwyżki czy wolnych środków, będących do dyspozycji jednostki,
- błędnie wykazywano w poz. D 13 i D131 (nadwyżka z lat ubiegłych) kwoty, które pochodziły z „wolnych środków” i winny być wpisane w poz. D17 i D171.

Rb-PDP

- PDP kolumna 5 (umorzenie zaległości podatkowych) i kolumna 6 (rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności) nie były zgodne z odpowiednimi kolumnami w sprawozdaniu Rb-27S (14 i 15),
- nie dokonywano korekty sprawozdania pomimo, że korekcie ulegało sprawozdanie Rb-27S w paragrafach podatkowych.

Rb- Z

- błędnie wykazywano zobowiązania z tytułu pożyczki zaciągniętej w NFOŚiGW w grupie I oraz w WFOŚiGW w grupie II,
- błędne kwoty wykazywane w tabeli „Poręczenia i gwarancje” lub ich brak,
- wykazywanie zobowiązań wymagalnych niezgodne ze sprawozdaniem Rb-28 S,
- niezgodna kwota w poz. „kredyty i pożyczki” wykazana w sprawozdaniu z kwotą w poz. „kredyty i pożyczki” na koniec IV kw 2007r. Rb-Z powiększonych o kwotę z poz. „kredyty i pożyczki” ze sprawozdania Rb-NDS (kol. Wykonanie).

Rb-N

- w części A. (należności oraz wybrane aktywa finansowe) nie wypełniono poprawnie pozycji w grupie należności „gotówka i depozyty”,
- nie uzupełniono wiersza N3.1 „gotówka” pomimo, że w kasie jednostki na dzień sprawozdawczy były środki w kasie,
- nie wykazywano żadnych kwot w podziale podmiotowym w pozycji „stanu gotówki” w kasie w grupie III.

Rb-30

- niezgodność planu wykazanego w sprawozdaniu z planem przychodów i wydatków zakładu budżetowego, stanowiącego załącznik do uchwały budżetowej,
- niezgodność planu środków obrotowych wykazanych na początek okresu sprawozdawczego (po stronie planu i wykonania) ze stanem środków obrotowych wykazanych po stronie wykonania na koniec okresu sprawozdawczego roku poprzedniego,
- błędne wykazanie w przychodach dotacji przedmiotowej w kwocie brutto zamiast w kwocie netto, którą należy ująć w „Uzupełniającej informacji o rozliczeniu kasowym z budżetem” w poz. Z 102 (podatek VAT od otrzymanej dotacji przedmiotowej),
- w dziale D „Dane uzupełniające” w części dot. informacji o finansowaniu inwestycji nie wykazywano wydatków inwestycyjnych i źródeł ich sfinansowania (np. dotacji celowych na inwestycje pomimo, iż takie występowały w sprawozdaniu Rb-28S) albo nie wypełniono pozycji wydatki inwestycyjne (U 100) choć wskazano dotację celową jako źródło sfinansowania wydatków inwestycyjnych (U 202).

Rb-31

- niezgodność planu wykazanego w sprawozdaniu z planem przychodów i wydatków gospodarstwa pomocniczego, stanowiącego załącznik do uchwały budżetowej.

Rb-33

- niezgodność planu wykazanego w sprawozdaniu z planem przychodów i wydatków funduszu celowego, stanowiącego załącznik do uchwały budżetowej,
- niezgodność planu środków obrotowych wykazanych na początek okresu sprawozdawczego (po stronie planu i wykonania) ze stanem środków obrotowych wykazanych po stronie wykonania na koniec okresu sprawozdawczego roku poprzedniego.

Rb-34

- niezgodność planu wykazanego w sprawozdaniu z planem dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych, stanowiący załącznik do uchwały budżetowej,
- niezgodność stanu środków pieniężnych wykazanych na początek okresu sprawozdawczego ze stanem środków pieniężnych wykazanych po stronie wykonania na koniec okresu sprawozdawczego roku poprzedniego.

Rb-ST

- w wierszu 2. „Środki niewykorzystanej dotacji w roku budżetowym” wykazano nieprawidłową kwotę niewykorzystanej na dzień 31 grudnia dotacji celowej otrzymanej z budżetu,
- niewykazanie żadnej kwoty w wierszu I.1. „Stan środków na rachunku wydatków niewygasających” pomimo wykazywania kwot w kolumnie 10 sprawozdania Rb-28S.

Sprawozdawczość w zakresie operacji finansowych

Ponadto Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze wg właściwości była zobowiązana w 2008 r. do pośredniczenia w przekazywaniu do GUS sprawozdawczości kwartalnej, sporządzanej na podstawie rozporządzenia z dnia 26 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 113, poz. 770). Regionalne izby obrachunkowe zobowiązane zostały ww. rozporządzeniem do przyjmowania od jednostek samorządu terytorialnego, zarówno w formie elektronicznej jak i w formie dokumentu, sprawozdań zbiorczych w powyższym zakresie.

Były to następujące sprawozdania: Rb- N (o stanie należności), Rb-Z (o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji) oraz roczne uzupełniające Rb-UN oraz Rb-UZ.

Do sporządzania sprawozdań obejmujących własne należności, zobowiązania oraz poręczenia i gwarancje w sektorze samorządowym zobowiązane są, zgodnie z powołanym wyżej aktem prawnym:

- samorządowe fundusze celowe posiadające osobowość prawną,
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których j.s.t. jest organem założycielskim,
- samorządowe instytucje kultury posiadające osobowość prawną,
- samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego.

Najczęściej występujące nieprawidłowości w ww. sprawozdaniach to:

- niedotrzymywanie terminów przesyłania sprawozdań do RIO, zarówno formy papierowej jak i elektronicznej;
- w Rb- N- nieprawidłowe ustalenia podmiotu i co za tym idzie nieodpowiednie grupowanie należności . Najczęściej gotówka była wpisywana do kolumny 9- banki zamiast do grupy III . Jeżeli jest to gotówka zdeponowana w banku lub w innych podmiotach to powinna być wykazana w wierszu N 3.2- Depozyty na żądanie,
- brak spójności sprawozdań rocznych z uzupełniającymi , niespójność sprawozdań Rb-Z z Rb-UZ i podobnie Rb-N z Rb-UN ,
- częstym błędem było wpisywanie liczby posiadanych funduszy celowych z osobowością prawną.. Jedynym funduszem nadzorowanym przez j.s.t. posiadającym osobowość prawną jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- błędy formalne (brak podpisu osób upoważnionych oraz pieczętki).
- brak opisu na skorygowanych sprawozdaniach (sprawozdania w formie papierowej często nie są zaznaczone jako korekta).
- niedotrzymywanie terminów przesyłania sprawozdań do RIO dokumentów w formie papierowej i elektronicznej.
- brak nazwy i adresu jednostki sprawozdawczej, brak numeru identyfikacyjnego REGON, nie wskazywanie kwartału za który jest sporządzane sprawozdanie oraz brak symbolu GUS.
- niejednokrotnie stwierdzono, że na papierowych wersjach sprawozdań nie umieszczano pieczętki oraz podpisu upoważnionych do tego osób;
- dane liczbowe były wykazywane w sprawozdaniach w groszach.
- wiele JST nie uzupełniało w Rb-Z i Rb-N część C. oraz w Rb-UZ i Rb-UN część D.. dotyczącej liczby podmiotów dla których jednostka sprawozdawcza jest organem założycielskim;

- bardzo częstym błędem jest wpisywanie liczby posiadanych funduszy celowych z osobowością prawną. Jedynym funduszem nadzorowanym przez JST posiadającym osobowość prawną jest Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- niezgodności pomiędzy sprawozdaniem Rb-Z a Rb-UZ oraz między Rb-N a Rb-UN;
- w przypadku wykazania w Rb-Z zobowiązań z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych, należy jednocześnie wykazać kwotę posiadanych papierów wartościowych w Rb - UZ część A.- zobowiązania według tytułów dłużnych, B1. papiery wartościowe oraz C1. papiery wartościowe wg pierwotnego terminu zapadalności i C2. papiery wartościowe wg pozostałego terminu zapadalności;
- w sprawozdaniu Rb-N wystąpiły błędy w wierszu N3.1 Gotówka - powinna być wykazywana gotówka w kasie, należy ją wykazywać w tej samej grupie do której należy podmiot sporządzający sprawozdanie, czyli: dla grupy 62 wyłącznie w grupie III. Jeśli natomiast jest to gotówka zdeponowana w banku lub innych podmiotach to powinna być wykazana w wierszu N3.2 - Depozyty na żądanie.

W omawianym okresie do Izby wpłynęło 1 394 sprawozdania, w tym 32 korekty (2,3%).

Sprawozdania w zakresie pomocy publicznej przedsiębiorcom

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007r. nr 59, poz. 404 z późn. zm) oraz w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzielaniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. nr 153, poz. 952), w którym zostały określone wzory, terminy składania, okresy sprawozdawcze i zakres sprawozdań – tut. Regionalna Izba Obrachunkowa pośredniczyła w przekazywaniu sprawozdawczości z udzielonej przez jednostki samorządu terytorialnego pomocy publicznej, informacji o nieudzielaniu pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów .

Najczęściej występujące nieprawidłowości w przekazywanych sprawozdaniach z pomocy publicznej:

- stosowanie niewłaściwego nazewnictwa przekazywanych plików, pomimo poinformowania jednostek o sposobie jednolitego określania nazwy plików zawierających sprawozdania,
- niedotrzymywanie terminów przesyłania sprawozdań przez jednostki do RIO,
- nie wypełnianie w arkuszu pól identyfikujących jst tj. nazwy, adresu oraz okresu za jaki sprawozdanie sporządzono,
- przekazywanie sprawozdań kwartalnych o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych przekazywanych na rzecz sektora finansów publicznych po zmianie przepisów, w których określono obowiązek przekazywania sprawozdań rocznych,
- sporządzanie oraz przekazywanie informacji kwartalnej o nieudzielaniu pomocy publicznej po zmianie przepisów, w których określono obowiązek przekazywania informacji rocznych,
- przesyłanie sprawozdań na nieaktualnych drukach.

W 2008 roku przesłano do Izby:

- 286 sprawozdań (w tym 19 korekt), które stanowią 6,6 % sprawozdań ogółem,
- 172 informacji o nieudzielaniu pomocy,
- 61 sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców.

Sprawozdania w zakresie pomocy publicznej w rolnictwie i rybołówstwie

Na podstawie rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2007 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu pomocy (Dz. U. Nr 71, poz. 475 z późn. zm.) oraz z dnia 29 września 2008r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu pomocy (Dz. U. Nr 174, poz. 1081) Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze w zakresie swojej właściwości pośredniczyła w elektronicznym przekazywaniu sprawozdawczości z udzielonej przez

jednostki samorządu terytorialnego pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie oraz informacji o nieudzieleniu pomocy do Ministerstwa Rolnictwa.

Były to następujące sprawozdania:

- 1) roczne sprawozdanie o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie, innej niż pomocy de minimis sporządzane według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia,
- 2) sprawozdanie o udzielonej pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie na duże projekty inwestycyjne przygotowane według wzoru określonego w załączniku nr 2 do rozporządzenia,
- 3) miesięczne sprawozdanie o udzielonej pomocy de minimis w rolnictwie którego wzór zamieszczono w załączniku nr 3 do rozporządzenia,
- 4) miesięczne sprawozdanie o udzielonej pomocy de minimis w rybołówstwie przygotowane według wzoru określonego w załączniku nr 4 do rozporządzenia,
- 5) miesięczna/roczna informacja o nieudzieleniu pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie w danym okresie sprawozdawczym sporządzana według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 5 do rozporządzenia.

W wyniku kontroli powyższych sprawozdań otrzymanych od j.s.t. stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieterminowe przesyłanie sprawozdań przez jednostki do regionalnej izby obrachunkowej,
- wzory sprawozdań niezgodne z wzorami wynikającymi z rozporządzenia,
- brak danych osoby upoważnionej do przekazywania informacji i osoby do kontaktu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie informacji i danych zawartych w sprawozdaniu,
- wskazanie niewłaściwego okresu sprawozdawczego za który sporządzane jest sprawozdanie lub informacja,
- błędne dane podmiotu udzielającego pomocy,
- niewłaściwe wypełnienie poszczególnych pozycji w tabeli danego sprawozdania.

W 2008 roku Izba przesłała elektronicznie do Ministerstwa Rolnictwa otrzymane z JST :

- 207 sprawozdań miesięcznych o udzieleniu pomocy w rolnictwie,
- 1005 informacji miesięcznych o nieudzieleniu pomocy w rolnictwie,
- 22 sprawozdania roczne o udzielonej pomocy ,
- 79 informacji rocznych o nie udzieleniu pomocy.

Sprawozdawczość finansowa jednostek

Jednostki samorządu terytorialnego sporządzały i przekazywały do tut. Izby sprawozdania finansowe za 2008 rok na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Sprawozdania te to:

- **bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego**, sporządzany według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 4 rozporządzenia,
- **skonsolidowany bilans jednostki samorządu terytorialnego** przygotowany według wzoru określonego w załączniku nr 7 do rozporządzenia,
- **bilans jednostki budżetowej, zakładu budżetowego, gospodarstwa pomocniczego jednostki (bilans łączny)** przygotowany według wzoru określonego w załączniku nr 5 do rozporządzenia,
- **rachunek zysków i strat jednostki (wariant porównawczy) - sprawozdanie łączne**, którego wzór zamieszczono w załączniku nr 8 do rozporządzenia,
- **zestawienie zmian w funduszu jednostki – sprawozdanie łączne** sporządzane według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

W 2008r. do tut. Izby wpłynęło 101 bilansów z wykonania budżetów jst za 2007r. oraz bilanse łączne jednostek budżetowych, zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych w liczbie 173 wraz z załączonym rachunkiem zysków i strat oraz zestawieniem zmian w funduszu.

Skonsolidowane bilanse jednostek samorządu terytorialnego Regionalna Izba Obrachunkowa otrzymuje w formie dokumentu oraz w formie elektronicznej w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania ostatniego sprawozdania podlegającego konsolidacji a następnie przekazuje do Ministerstwa Finansów w formie elektronicznej.

W wyniku kontroli powyższych sprawozdań finansowych jednostek stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieterminowe przesyłanie sprawozdań przez jednostki do regionalnej izby obrachunkowej,
- błędy rachunkowe w poszczególnych pozycjach sprawozdań,
- niezgodność poszczególnych danych w bilansie z wykonania budżetu z danymi wykazanymi w sprawozdaniach budżetowych,
- brak spójności poszczególnych pozycji w bilansach,
- wzory sprawozdań finansowych niezgodne z wzorami wynikającymi z rozporządzenia,
- brak podpisów osób upoważnionych do zatwierdzenia danego sprawozdania,
- niezgodność stanu początkowego bilansu za dany okres sprawozdawczy ze stanem końcowym bilansu za poprzedni okres sprawozdawczy,
- brak równości pomiędzy łączną kwotą aktywów a łączną kwotą pasywów,
- niewłaściwa data sporządzenia sprawozdania finansowego,
- brak wypełnienia informacji uzupełniających w poszczególnych bilansach,
- brak spójności pomiędzy poszczególnymi pozycjami w rachunku zysków i strat (sprawozdanie łączne) a zestawieniem zmian w funduszu jednostki (sprawozdanie łączne),
- brak spójności pomiędzy poszczególnymi pozycjami w rachunku zysków i strat (sprawozdanie łączne) a bilansem łącznym jednostki budżetowej, zakładu budżetowego, gospodarstwa pomocniczego jednostki,
- brak spójności pomiędzy poszczególnymi pozycjami w zestawieniu zmian w funduszu jednostki (sprawozdanie łączne) a bilansem łącznym jednostki budżetowej, zakładu budżetowego, gospodarstwa pomocniczego jednostki,
- nieuwzględnienie przy sporządzaniu bilansu skonsolidowanego określonych jednostek organizacyjnych podlegających konsolidacji.

Na 101 jst woj. lubuskiego do Ministerstwa Finansów tut. Izba przekazała po zweryfikowaniu 101 bilansów skonsolidowanych.

Przygotowanie materiałów związanych z nadzorem

Stosownie do ustaleń określonych w uchwale Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 30 stycznia 2008r. Nr 46 w sprawie przyjęcia ramowego planu pracy Izby na rok 2008 , zadania Wydziału związane z nadzorem obejmowały:

- przygotowanie uwag merytorycznych do projektu budżetu i uchwał budżetowych oraz zarządzeń,
- przygotowanie uwag do pozostałych uchwał wynikających z rozszerzonego nadzoru,
- przygotowanie analizy do sprawozdań półrocznych i rocznych jednostek samorządu terytorialnego
- przygotowanie informacji dotyczących możliwości spłaty kredytu i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych.

W roku 2008 Wydział przygotował uwagi merytoryczne do 101 projektów budżetów oraz 4 288 uchwał, w tym 3 484 uchwał i zarządzeń dot. budżetu i jego zmian.

W 2008r. 81 j.s.t. przekazało do Izby uchwały budżetowe w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu BeSTi@. 65% ogółu nadzorowanych j.s.t. przesyłało w ciągu roku uchwały i zarządzenia zmieniające budżet w systemie BeSTi@. Pozostałe j.s.t. przekazywały do Izby uchwały i zarządzenia tylko w formie papierowej.

Działalność informacyjna i szkoleniowa

Art. 1 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych nakłada na izby obowiązek prowadzenia działalności informacyjnej i szkoleniowej. Zgodnie z zapisem ustawy działalność ta prowadzona jest w zakresie objętym nadzorem i kontrolną izb. Działalność szkoleniowo-informacyjna RIO obejmuje głównie: organizację i prowadzenie szkoleń w zakresie przepisów regulujących gospodarkę finansową JST oraz udzielania zamówień publicznych, informacje i doradztwo w zakresie praktycznego stosowania przepisów prawa w tym zakresie oraz upowszechnianie informacji o wynikach działalności nadzorczej i kontrolnej izb.

Funkcja informacyjna realizowana jest za pośrednictwem działalności wydawniczej, udzielania pisemnych informacji i wyjaśnień, telefonicznych i bezpośrednich kontaktów z pracownikami samorządowymi oraz poprzez informacje zamieszczane na stronach internetowych Izby. W ramach działalności informacyjnej Izba przygotowuje i wydaje **Kwartalnik Regionalnej Izby Obrachunkowej**, na łamach którego publikowane są informacje w zakresie zmian w przepisach prawa, analizy wykonania budżetów przez jednostki samorządu terytorialnego, opracowania problemowe, opracowania wynikające z działalności nadzorczej i kontrolnej, interpretacje ministerstw, opinie i wyjaśnienia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz orzecznictwo NSA.

W 2008r. wydane zostały 3 zeszyty **Kwartalnika Regionalnej Izby Obrachunkowej** - nr1(45)/2008, wydanie łączone 2-3/(46)/2008 oraz nr 4(47)/2008. Wydanie nr 1(45)/2008 miało charakter okolicznościowy i przygotowane z okazji 15-lecia działalności Izby. Z kolei wydanie nr 4(47)/2008 poświęcone zostało w głównej mierze problematyce kontroli i audytu wewnętrznego w jednostkach samorządu terytorialnego i ich jednostkach organizacyjnych.

W ramach działalności informacyjnej Izba współpracuje z Lubuskim Pismem Samorządowym „**Region**” (współpraca ma charakter stały), a także przygotowuje (w miarę potrzeb) materiały o charakterze informacyjnym i analitycznym dla regionalnych środków przekazu. Oprócz Kwartalnika RIO i wydawnictwa „Region” pracownicy Izby publikują ponadto na łamach: miesięcznika „Finanse Komunalne”, dwutygodnika „Wspólnota”, Zeszytów Naukowych PWSZ Sulechów.

Publikacje na łamach Lubuskiego Pisma Samorządowego „Region” w roku 2008:

- Nr 1(37)/2008: Halina Lasota, Joanna Chruściel „*Działalność nadzorcza i opiniotwórcza Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w roku 2007*”
- Nr 2(38)2008: Ilona Ogiba „*Działalność kontrolna RIO Zielona Góra w roku 2007*”;
- Nr 3(39)2008: Anna Woźniak „*15 lat działalności Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze*”;
- Nr 4(40)2008: Iwona Popiel „*Kontrasygnata skarbnika*”;
- Nr 5 (41)2008: Jarosław Kotowski „*Nadzór i kontrola nad działalnością organizacji pożytku publicznego*”;
- Nr 6 (42)2008: Krzysztof Bąk „*Nieprawidłowości w zakresie kontroli finansowej w jednostkach samorządu terytorialnego*”.

Pozostałe publikacje pracowników RIO w roku 2008:

- Andrzej Skibiński, „*Projekty budżetów po wyborach samorządowych w roku 2006 – kilka uwag praktycznych*”, publikacja: Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 500, Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług, Szczecin 2008;
- Andrzej Skibiński „Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej jako quasi organ administracji publicznej”, *Nowe Zeszyty Samorządowe Nr 4/ 2008*;
- Andrzej Skibiński „*Partnerstwo publiczno-prywatne – nowa formuła realizacji zadań, czy tylko powielenie dotychczasowych regulacji. Próba odpowiedzi?*”, w: Fundusze europejskie a innowacyjność polskiej gospodarki (praca zbiorowa pod red. prof. J. Babiaka), Wydawnictwo Studio Emka, W-wa 2008.

Coraz większą rolę w realizacji działalności informacyjnej i instruktażowej Izby odgrywa Internet i nowoczesne środki komunikacji. Za pośrednictwem strony internetowej Izby oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej publikowane są coroczne sprawozdania z działalności

Izby, informacje dotyczące bieżącej działalności, zmian w przepisach prawa, opracowania wynikające z działalności nadzorczej i kontrolnej, materiały analityczne dotyczące wykonania budżetów i sytuacji finansowej lubuskich jednostek samorządu terytorialnego (materiały w tym zakresie zamieszcza się także w kwartalniku Izby), interpretacje ministerstw, opinie i wyjaśnienia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej oraz orzecznictwo NSA, a także informacje dotyczące organizowanych szkoleń.

Strony internetowe Izby cieszą się coraz większym zainteresowaniem, tak że strony osób zawodowo związanych z szeroko rozumianą działalnością samorządu terytorialnego, jak i studentów oraz osób przygotowujących prace naukowe z zakresu działalności RIO bądź gospodarki finansowej JST.

Regionalne izby obrachunkowe, jako podmioty realizujące zadania publiczne, zobligowane są do udostępniania informacji publicznej w trybie przepisów ustawy o dostępie do informacji publicznej. Obowiązek ten jest realizowany poprzez publikacje w internetowym Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) oraz udzielanie odpowiedzi na wnioski zainteresowanych osób i instytucji. Publikowane treści w BIP są na bieżąco modyfikowane i uzupełniane. Najczęściej przedmiotem zainteresowania były informacje o działalności kontrolnej i nadzorczej izb, ich organizacji, osobach sprawujących funkcje a także kompetencjach.

Niezależnie od informacji udzielanej na podstawie ustawy o dostępie do informacji publicznej Izba opracowuje analizy, zestawienia danych oraz udostępnia zgromadzone informacje i dokumentację organom państwa i innym instytucjom (w tym m.in. Ministerstwu Finansów, MSWiA, MRiRW, GUS, NIK, FOŚiGW, NBP, Lubuskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu, szkołom wyższym i instytucjom naukowym, parlamentarzystom, wydawnictwom prasowym).

W realizacji działań w zakresie przedsięwzięć szkoleniowych i informacyjnych Izba współpracuje z Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Rozwoju Regionalnego, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, UOKiK, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem Przeciwdziałania Narkomanii, regionalnymi izbami obrachunkowymi, NSA, WSA w Gorzowie Wlkp., Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Zielonej Górze, Sądem Okręgowym w Zielonej Górze, Delegaturą Najwyższej Izby Kontroli w Zielonej Górze, Izbą Skarbową w Zielonej Górze, Państwową Inspekcją Pracy – Inspektorat Okręgowy w Zielonej Górze, Komendą Wojewódzką Policji w Gorzowie Wlkp., FRDL, uczelniami wyższymi, w tym z Uniwersytetem Zielonogórskim, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sulechowie, Lubuskim Kuratorium Oświaty, Wojewodą Lubuskim, Sejmikiem Województwa Lubuskiego oraz Izbą Skarbową w Zielonej Górze.

Pracownicy Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń uczestniczą w pracach mających na celu przygotowanie i opracowanie „**Sprawozdania z działalności RIO i wykonania budżetów jednostek samorządu terytorialnego**” przedkładanego corocznie Sejmowi i Senatowi RP.

W roku 2008 – oprócz „Sprawozdania z działalności RIO Zielona Góra w roku 2007” i „Sprawozdania z działalności izb i wykonania budżetów przez jednostki samorządu terytorialnego w roku 2007” (przygotowywanego przez KR RIO) - przekazano urzędowi centralnym, parlamentarzystom woj. lubuskiego oraz wybranym instytucjom regionalnym i samorządom terytorialnym odrębne opracowanie dotyczące sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego województwa lubuskiego, jak również zestawienie dotyczące zobowiązań samodzielnych publicznych ZOZ, dla których organem założycielskim są lubuskie JST. Działania powyższe zaliczyć należy do działalności informacyjnej Izby, niemniej stanowią one ważny element bieżącego monitoringu zadłużenia lubuskich samorządów.

Przedstawiciele Izby uczestniczą w wielu przedsięwzięciach o charakterze informacyjnym, naukowym, badawczym, prezentując zagadnienia i materiały związane z działalnością Izby i gospodarką finansową JST (w tym m.in.: w wielu konferencjach i seminariach dotyczących finansów samorządu oraz w posiedzeniach Lubuskiego Konwentu Starostów Województwa Lubuskiego oraz Zrzeszenia Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Miast Województwa Lubuskiego). Od kilku lat Izba

kontynuuje także współpracę z Uniwersytetem Zielonogórskim oraz Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sulechowie.

RIO Zielona Góra była współorganizatorem II Lubuskiego Forum Samorządu Terytorialnego, które odbyło się w dniach 29-30 maja w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Sulechowie. Forum stanowiło jeden z elementów obchodów 15-lecia działalności RIO.

Przedstawiciele Izby uczestniczyli ponadto w wielu seminariach i konferencjach, w tym m.in.:

- Konferencja Naukowa „Rola regionalnych izb obrachunkowych w nadzorze nad samorządem terytorialnym – 15 lat doświadczeń” (organizacja RIO Katowice);
- Konferencja „Problemy prawne i finansowe gospodarki komunalnej, polityki budżetowej i rozwoju gospodarczego JST” (organizacja: RIO Bydgoszcz, Wydział Prawa i Administracji UMK Toruń);
- Seminarium „Nowoczesne zarządzanie finansami miast jako czynnik determinujący ich rozwój” (organizacja: Urząd Miasta Stołecznego Warszawa);
- Seminarium „Finansowanie projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych – doświadczenia oraz zasady wdrażania i finansowania w latach 2007-2013” (organizacja: BGK, Związek Miast Polskich);
- Konferencja „Podział władzy w państwie demokratycznym” (Senat RP);
- Konferencja Dyrektorów Wydziałów Nadzoru i Kontroli Urzędów Wojewódzkich oraz Prezesów RIO nt.: „Sprawowanie nadzoru nad działalnością JST przez Wojewodów i RIO”;
- Wspólna Konferencja Regionalnych Izb Obrachunkowych i Trybunałów Obrachunkowych Landów przygranicznych (przedsięwzięcia dofinansowane ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej);
- Konferencja Naukowa „Ekonomiczne i organizacyjne instrumenty wspierania rozwoju lokalnego i regionalnego” (organizacja: Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług – Uniwersytet Szczeciński);
- Konferencja z okazji 15-lecia działalności „Euroregionu Sprewa-Nysa-Bóbr”;
- Konferencja „Partnerstwo publiczno-prywatne – czas na współpracę. Francuskie i polskie doświadczenia na rynkach europejskich” (organizacja: Ministerstwo Gospodarki).

RIO Zielona Góra była ponadto organizatorem narady Naczelników Wydziałów Kontroli Gospodarki Finansowej (Zielona Góra, 14-16 maja 2008r.) oraz szkolenia dla informatyków regionalnych izb obrachunkowych wraz z posiedzeniem Zespołu ds. Koordynacji i Rozwoju Technologii Informatycznych przy KR RIO (Zielona Góra-Drzonków, 5-7.11.2008r.).

W związku z 15-leciem działalności regionalnych izb obrachunkowych Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze ogłosiła **konkurs na najlepszą pracę magisterską i licencjacką** dotyczącą szeroko rozumianej działalności regionalnych izb obrachunkowych.

Celem Konkursu było zainteresowanie i popularyzacja działalności Izby. Konkurs przeznaczony był dla studentów i absolwentów studiów magisterskich i licencjackich, którzy obronili pracę magisterską lub licencjacką w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 10 października 2008 r. Rozstrzygnięcie konkursu (decyzją kapituły konkursu przyznano dwa wyróżnienia) nastąpiło w listopadzie roku 2008 w trakcie spotkania ze studentami PWSZ w Sulechowie nt.: *„Finanse jednostek samorządu terytorialnego. RIO jako państwowy organ nadzoru i kontroli nad samorządem terytorialnym”*. Spotkanie adresowane było do studentów kierunku „Administracja publiczna” realizujących w ramach programu studiów zajęcia z zakresu samorządu terytorialnego (finansów publicznych) lub/i przygotowujących prace dyplomowe w tym zakresie. Spotkanie realizowane było w formule „otwartych drzwi”, tematyka spotkania obejmowała zagadnienia: samorząd terytorialny w Polsce – pozycja ustrojowa, organizacja, nadzór nad samorządem - gospodarka finansowa jednostek samorządu terytorialnego, Regionalna Izba Obrachunkowa w Zielonej Górze – działalność RIO, pozycja i status prawny izb, organizacja Izby, odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Pozostałe formy działalności informacyjnej stanowiły opracowania i analizy sporządzone przez Izbę na wniosek organów państwowych oraz innych instytucji. Wykaz tematów oraz podmiotów, dla których sporządzono informacje przedstawia poniższa tabela:

Opracowania i informacje sporządzone przez WIAS w roku 2008 na wniosek organów administracji publicznej i innych podmiotów

Lp	Tematyka	Podmiot
1	Zestawienie dochodów własnych gmin woj. lubuskiego w przeliczeniu na jednego mieszkańca za 2007r.	WFOŚ i GW w Zielonej Górze
2	Planowana sytuacja finansowa w 2008r Miasta Zielona Góra i Miasta.Gorzów	Dyrektor Oddziału okręgowego NBP w Zielonej Górze
3	Informacja dot. sytuacji finansowej Miasta Zielona Góra i Miasta Gorzów w I kw. 2008r.	Oddział Okręgowy NBP w Zielonej Górze
4	Informacja w sprawie zadłużenia jednostek sektora finansów publicznych, w tym samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, dla których jst woj. lubuskiego są organem założycielskim	Ministerstwo Finansów Wojewoda Lubuski Dyrektor NFZ Lubuski Oddział w Zielonej Górze
5	Informacja dot. realizacji zadań wojewódzkiego i gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Warszawa
6	Informacja w sprawie podatków i opłat – ankieta	Ministerstwo Finansów
7	Uwagi do projektu zmiany rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów	Ministerstwo Finansów
8	Zestawienie dot. realizacji budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2007r.	Ministerstwo Finansów
9	Ankieta dot. projektu badawczego nt. „Metodyki kompleksowej oceny gospodarki i kondycji finansowej jst jako narzędzia wspierającego procesy podejmowania decyzji w zakresie efektywnego gospodarowania zasobami publicznymi” kierowana do skarbników i radnych	Uniwersytet Szczeciński Wydział Zarządzania i Ekonomiki Usług
10	Zasady udzielania zamówień publicznych w gminie	Gazeta Regionalna
11	Dane sprawozdawcze w zakresie operacji finansowych (do przygotowania materiału w zakresie zobowiązań SP ZOZ)	KR RIO
12	Informacja w układzie przyjętym w projektach budżetów jst na 2009r.dot. planowanych dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz zobowiązań.	Ministerstwo Finansów
13	Jednostki podlegające kontroli RIO wg tabeli	KR RIO
14	Informacja o sytuacji finansowej jst woj. lubuskiego na koniec II kw. 2008r..	Dyrektor Oddziału Okręgowego NBP w Zielonej Górze

Działalność szkoleniowa RIO, realizowana przez Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń, opierała się na planie szkoleń stanowiącym załącznik do planu pracy Izby na rok 2008 (plan ten uwzględnia możliwość poszerzenia działalności szkoleniowej o zagadnienia wynikające na bieżąco, w związku ze zmianami przepisów prawa bądź sugestiami zgłaszanymi bezpośrednio przez samorządy). W omawianym okresie zrealizowane zostały założenia przewidziane w planie szkoleń na rok 2008, program szkoleń uzupełniony został ponadto o dodatkowe zagadnienia.

Ogółem, w 2008 roku Izba była organizatorem: 44 szkoleń, w których uczestniczyło łącznie 2 427 osób, w tym:

- **42 szkoleń organizowanych głównie z myślą o JST i jednostkach organizacyjnych JST** (łącznie 2 376 uczestników);

- oraz **2 szkoleń** dla innych podmiotów: szkolenie dla funkcjonariuszy KWP i przedstawicieli prokuratury nt.: PZP, dotacje w budżecie JST, odpowiedzialność za naruszenie dfp; szkolenie dla Izby Skarbowej w Zielonej Górze i urzędów skarbowych nt. odpowiedzialności za naruszenie dfp (łącznie 51 uczestników).

W szkoleniach dla JST uczestniczyło łącznie 2 376 osób, reprezentujących lubuskie samorządy; w tym m.in.: prezydenci miast, burmistrzowie, wójtowie, starostowie, członkowie zarządów powiatów i zarządu województwa, skarbnicy i służby finansowe JST, radni, sekretarze JST, pracownicy odpowiedzialni za procedurę udzielania zamówień publicznych, gospodarkę

nieruchomościami, audytorzy wewnętrzni, pracownicy komórek kontroli wewnętrznej, sekretarze JST, główni księgowi związków międzygminnych, kierownicy, księgowi i pracownicy placówek oświatowych, kierownicy, księgowi i pracownicy instytucji kultury, jednostek budżetowych i zakładów budżetowych. Zestawienie tematyki szkoleń dla JST zrealizowanych w 2008r zawiera załącznik nr 4.

Tematyka szkoleń obejmowała zagadnienia związane z szeroko pojętą gospodarką finansową JST; takie jak: rachunkowość budżetowa, finanse publiczne, działalność pożytku publicznego i wolontariat, podatki i opłaty lokalne, zagadnienia związane z nadzorem i kontrolą RIO, audyt i kontrola wewnętrzna w JST, a także zamówienia publiczne, odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, gospodarka nieruchomościami.

Szkolenia prowadzone były metodą wykładów oraz zajęć i warsztatów praktycznych, z wykorzystaniem nośników multimedialnych. Uczestnicy szkoleń otrzymywali materiały i opracowania przygotowane przez prowadzących, jak również zaświadczenia uczestnictwa w szkoleniu. Zajęcia odbywały się – w zależności od zapotrzebowania - w grupach liczących od 12 do 120 osób. W roku 2008 zrealizowano po raz pierwszy cykl szkoleń pn. „Samorządowa Akademia Podatkowa”, obejmujący łącznie 5 spotkań szkoleniowych.

Podkreślić należy, że w opinii samorządów atutami szkoleń organizowanych przez RIO są gwarantujący wysoką jakość i poziom szkolenia dobór kadr i jednocześnie konkurencyjne, w stosunku do komercyjnej oferty firm szkoleniowych i consultingowych, ceny szkoleń.

W realizacji szkoleń Izba współpracowała z Ministerstwem Finansów, Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, UOKiK, regionalnymi izbami obrachunkowymi, NSA, WSA w Gorzowie Wlkp., Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Zielonej Górze, Sądem Okręgowym w Zielonej Górze, Delegaturą Najwyższej Izby Kontroli w Zielonej Górze, FRDL, uczelniami wyższymi, w tym z Uniwersytetem Zielonogórskim, Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Sulechowie, Zrzeszeniem Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Miast Woj. Lubuskiego, Wojewodą Lubuskim, Sejmikiem Województwa Lubuskiego oraz Izbą Skarbową w Zielonej Górze, Okręgową Izbą Radców Prawnych w Zielonej Górze. Na podstawie zawartych porozumień w szkoleniach organizowanych z inicjatywy RIO uczestniczyli (na zasadzie wzajemności) m.in.: przedstawiciele Delegatury NIK w Zielonej Górze, Okręgowego Inspektoratu PIP w Zielonej Górze, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Zielonej Górze oraz Prokuratur Okręgowych w Gorzowie Wlkp. i Zielnej Górze.

W ramach ww. współpracy RIO Zielona Góra zorganizowała w roku 2008 szkolenie dla funkcjonariuszy KWP w Gorzowie Wlkp. oraz Prokuratury Okresowej w Gorzowie i Prokuratury Okręgowej w Zielonej Górze dotyczące zagadnień: dotacje otrzymywane oraz udzielane przez JST, PZP - wybrane zagadnienia oraz dyscyplina finansów publicznych i odpowiedzialność za jej naruszenie. Rzecznik dyscypliny finansów publicznych przy RIO Zielona Góra przeprowadziła ponadto również szkolenie nt. odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych dla Izby Skarbowej oraz dyrektorów i księgowych Urzędów Skarbowych.

Tematyka szkoleń dla JST w roku 2008 – zestawienie

L.p.	Szkolenie
1.	Rachunkowość budżetowa – zamknięcie ksiąg rachunkowych na koniec 2007 oraz zasady sporządzania sprawozdań finansowych (szkolenie dla jednostek organizacyjnych M. Zielona Góra)
2.	Szkolenie dla kierowników i księgowych jednostek oświatowych Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; Inwentaryzacja składników majątkowych w jednostkach organizacyjnych; Odpowiedzialność za naruszenie dfp
3.	Zamknięcie ksiąg rachunkowych samorządowych jednostek organizacyjnych na koniec 2007r. oraz zasady sporządzania sprawozdań finansowych
4.	Zamknięcie ksiąg rachunkowych jednostek oraz budżetu na koniec 2007r. oraz zasady sporządzania sprawozdań finansowych
5.	Szkolenie dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych M. Zielona Góra (Świeradów Zdrój) Tematyka: gospodarka finansowa jednostek oświatowych, dfp, kontrola wewnętrzna w szkole/placówce oświatowej
6.	Szkolenie dla jednostek oświatowych Miasta Gorzów Wlkp. - Odpowiedzialność za naruszenie DFP - Inwentaryzacja składników majątkowych - Prawo zamówień publicznych
7.	Windykacja należności. Postępowanie sądowe i komornicze (nowe regulacje dot. komorników i kosztów egzekucyjnych po 28 grudnia 2007r.)
8.	Samorządowa Akademia Podatkowa - SAP (cykl 5 szkoleń)
	I. Powstawanie zobowiązań podatkowych, czyli jak prawidłowo naliczyć podatek
	II. Pobór podatków, czyli co księgowy wiedzieć powinien
	III. Jak skutecznie wyegzekwować podatki w gminie, czy co zrobić gdy podatnik nie płaci
	IV. Przenoszenie odpowiedzialności na osoby trzecie, czyli kto oprócz podatnika odpowiada za zaległości
	V. Zabezpieczenie podatków, czyli wszystko o hipotecę i zastawie skarbowym
9.	Procedura administracyjna i podatkowa – najczęściej występujące błędy w praktyce samorządów terytorialnych
10.	Instytucja absolutorium oraz pozycja komisji rewizyjnej w JST. Nadzór nad instytucją absolutorium
11.	Szkolenie dla Naczelników i księgowych Urzędów Skarbowych Tematyka: Dyscyplina finansów publicznych i odpowiedzialność za jej naruszenie
12.	Prawo zamówień publicznych – „ocena ofert i wybór ofert najkorzystniejszej” w świetle orzecznictwa Zespołu Arbitrów i Krajowej Izby Odwoławczej przez Prezesa UZP
13.	Sprawozdawczość budżetowa samorządowych jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych za I kwartał 2008r.
14.	Sprawozdawczość budżetowa jednostek samorządu terytorialnego za I kwartał 2008r.
15.	Nowelizacja przepisów dotyczących rachunkowości budżetowej
16.	Nowelizacja przepisów dotyczących rachunkowości budżetowej samorządowych jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych
17.	Pożytek publiczny a dotacje z pomocy społecznej
18.	Szkolenie wyjazdowe dla skarbników JST i księgowych związków międzygminnych Tematyka: - dotacje rozwojowe, realizacja projektów z udziałem środków UE, przepływy finansowe; - zmiany w klasyfikacji budżetowej; - zmiany dot. rachunkowości budżetowej; - sprawozdawczość budżetowa; - budżet 2008 w systemie BeSTi@; - zagadnienia bieżące wynikające z działalności kontrolnej i nadzorczej RIO;

19.	Zasady i terminy sporządzania sprawozdań przez samorządowe instytucje kultury, SP ZOZ, samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw
20.	Zasady i terminy sporządzania sprawozdań przez samorządowe jednostki organizacyjne za II kwartał 2008r. w świetle obowiązujących przepisów
21.	Zasady i terminy sporządzania sprawozdań JST za II kwartał 2008r. w świetle obowiązujących przepisów
22.	Nadzwyczajne postępowanie podatkowe, czyli procedury podatkowe w praktyce
23.	Zmiany w zakresie zasad udzielania pomocy publicznej przez gminy w roku 2008
24.	<i>Spotkanie szkoleniowo-konsultacyjne dla Skarbników JST, pracowników merytorycznych służb finansowo-księgowych oraz księgowych związków międzygminnych</i> Tematyka: - Projekt budżetu na rok 2009; - Podatki i opłaty lokalne; - Dotacje z budżety JST; - Działalność pożytku publicznego i wolontariat; - Klasyfikacja budżetowa; - System BeSTi@ - Moduł Planistyczny; - Sprawy bieżące
25.	Inwentaryzacja – zasady jej przeprowadzania, dokumentowanie i rozliczanie
26.	Nowe zasady rachunkowości oraz sprawozdania finansowe za 2008 roku samorządowych jednostek organizacyjnych
27.	Nowe zasady rachunkowości oraz sprawozdania finansowe za 2008 roku samorządowych jednostek organizacyjnych
28.	Nowelizacja Prawa zamówień publicznych
29.	<i>Szkolenie dla dyrektorów i księgowych jednostek oświatowych</i> Tematyka: gospodarka finansowa jednostek budżetowych, dfp i odpowiedzialność za jej naruszenie, pożytek publiczny i wolontariat
30.	Kontrola wewnętrzna „krok po kroku”
31.	Zlecanie zadań publicznych regulowane ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
32.	Gospodarka finansowa jednostek oświatowych (<i>szkolenia dla Starostwa Powiatowego w Żarach</i>)
33.	Szkolenie dla instytucji kultury (<i>organizacja RCAK</i>) - tematyka: nieprawidłowości w gospodarce finansowej w instytucjach kultury (na podstawie wyników kontroli);

Część II

Działalność Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych

Do Regionalnej Komisji Orzekającej w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze w 2008 r. wpłynęło 14 wniosków o ukaranie. Ww. wnioski o ukaranie złożyli Rzecznik Dyscypliny Finansów Publicznych oraz jego zastępcy. Wnioski Rzecznika i jego zastępców sformułowane były na podstawie zawiadomień złożonych przez organy kontroli tj.: RIO, UKS, NIK, oraz kierowników jednostek sektora finansów publicznych.

Komisja w ciągu roku rozpoznała 14 spraw i wydała łącznie 14 orzeczeń w stosunku do 14 obwinionych w tym: 1 sprawę z wniosku z 2007 r. stosunku do 1 obwinionego. Ogółem ukarano 8 obwinionych, w tym: karą nagany 1 obwinionego, karą upomnienia 7 osób, a w stosunku do 1 obwinionej wydano rozstrzygnięcie o uniewinnieniu, natomiast odstąpiono od wymierzenia kary wobec 5 obwinionych. Jedna sprawa zostanie rozstrzygnięta w 2009 r. z uwagi na termin wpływu do Regionalnej Komisji Orzekającej (grudzień 2008 r.).

Do najczęściej występujących czynów kwalifikowanych, jako naruszenie dyscypliny finansów publicznych w 2008 r. należy zaliczyć naruszenie polegające na:

- udzieleniu zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących przesłanek stosowania poszczególnych trybów udzielenia zamówienia publicznego, a także, jeżeli naruszenie to miało wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego;
- niezłożeniu przez członka komisji przetargowej lub inną osobę występującą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego w imieniu zamawiającego oświadczeń wymaganych przepisami o zamówieniach publicznych;
- zmianie umowy w sprawie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych;
- niezgodnym z przepisami dopuszczeniu do przedawnienia należności jednostki samorządu terytorialnego;
- zaciągnięciu zobowiązania bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych;
- wykazaniu w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej;

- zaniechaniu przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzenie lub rozliczenie inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn., zm.);
- niewykonaniu zobowiązania jednostki sektora finansów publicznych, którego skutkiem była zapłata odsetek;
- dokonaniu wydatków ze środków publicznych bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia;
- przekazaniu dotacji z naruszeniem zasad lub trybu jej udzielenia;
- nieterminowe rozliczenie otrzymanej dotacji;
- nieustaleniu należności jednostki samorządu terytorialnego;
- nieprzekazaniu do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa oraz nieterminowe przekazanie tych dochodów.

Część III

Działalność Rzecznika dyscypliny finansów publicznych

W 2008 roku do Rzecznika dyscypliny finansów publicznych złożone zostały 93 zawiadomienia o ujawnieniu okoliczności wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Wśród podmiotów składających zawiadomienia przeważały podmioty pełniące funkcje nadzorcze i kontrolne nad jednostkami sektora finansów publicznych. w 2008 roku zawiadomienia dokonywały następujące podmioty:

- 23 zawiadomienia złożone zostały przez Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze,
- 16 zawiadomień złożonych zostało przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej,
- 12 zawiadomień złożył Wojewoda Lubuski,
- 4 zawiadomienia złożone zostały przez Najwyższą Izbę Kontroli,
- 3 zawiadomienia pochodziły od Marszałka Województwa Lubuskiego,
- 35 zawiadomień złożyły pozostałe podmioty.

W 2008 r. zawiadomienia dotyczyły 154 czynów popełnionych przez 143 osoby. Wśród zarzucanych przez zawiadamiających czynów naruszenia dyscypliny finansów publicznych przeważały sprawy dotyczące:

- zamówień publicznych (udzielenia zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych, naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych dotyczących przesłanek stosowania poszczególnych trybów udzielania zamówienia publicznego, nie złożenia przez członka komisji przetargowej lub inną osobę występującą w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oświadczeń wymaganych przez przepisy o zamówieniach publicznych, unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych, określających przesłanki upoważniające do unieważnienia tego postępowania) (55 czynów);
- wykazania w sprawozdaniu budżetowym danych niezgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej (28 czynów);
- nieprzekazania do budżetu w należytym czasie pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa lub jednostce samorządu terytorialnego lub nieterminowego przekazania tych dochodów (18 czynów);
- niepobrania lub niedochodzenia należności Skarbu Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub innej jednostki sektora finansów publicznych albo pobrania lub dochodzenia tej należności w wysokości niższej niż wynikająca z prawidłowego obliczenia (9 czynów);
- przekazania dotacji z naruszeniem zasad lub trybu udzielania, nie rozliczenia przekazanej dotacji, wydatkowania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację (8 czynów);
- niewykonania zobowiązań jednostki sektora finansów publicznych, których skutkiem była zapłata odsetek, kar lub opłat (8 czynów);

- zaniechania przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji albo przeprowadzenia lub rozliczenia inwentaryzacji w sposób niezgodny z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.) (8 czynów);
- nieopłacenia przez jednostkę sektora finansów publicznych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, składek na Fundusz Pracy, składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Składek na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (5 czynów);
- dokonania wydatku ze środków publicznych bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia (4 czyny);
- zaciągnięcia zobowiązań bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia do zaciągania zobowiązań jednostek sektora finansów publicznych (3 czyny),
- dokonania zmian w budżecie lub planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych bez upoważnienia albo z przekroczeniem zakresu upoważnienia (3 czyny).

W sprawach przedstawionych w złożonych zawiadomieniach o ujawnieniu okoliczności wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych wydanych zostało: 15 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego, obejmujących łącznie 15 rozstrzygnięć (przyczyną odmowy wszczęcia postępowania wyjaśniającego w 11 przypadkach była znikoma szkodliwość naruszenia dyscypliny dla finansów publicznych, w 2 przypadkach brak znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych oraz w 2 przypadkach inne przyczyny), 51 postanowień o wszczęciu postępowania wyjaśniającego wobec 77 osób, 37 postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego, obejmujących łącznie 58 osób (wśród przyczyn takiego rozstrzygnięcia przeważała okoliczność nie popełnienia zarzucanego czynu, brak znamion naruszenia dyscypliny finansów publicznych oraz znikoma szkodliwość naruszenia dla finansów publicznych).

Co do postanowień o odmowie wszczęcia postępowania wyjaśniającego oraz o umorzeniu postępowania wyjaśniającego w 2008 r. nie wnoszono odwołań.

W następstwie przeprowadzonych czynności sprawdzających oraz wszczęcia postępowań wyjaśniających w 2008 r. do Regionalnej Komisji Orzekającej przy Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Zielonej Górze złożonych zostało 14 wniosków o ukaranie, dotyczących 14 obwinionych.

Po ich rozpatrzeniu przez Regionalną Komisję Orzekającą: 8 obwinionych ukarano, 5 obwinionym przypisano odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, ale odstąpiono od wymierzenia kary, a 1 obwiniony został uniewinniony.

Od orzeczeń wydanych przez Regionalną Komisję Orzekającą w 2008 r. Rzecznik dyscypliny nie wnosił odwołań.